

Per repartir el progrés

El programa dels socialistes catalans per a Espanya

El
programa
del canvi

Ara, Espanya

Programa electoral del PSC
per a les Eleccions Generals
del 12 de març de l'any 2000

El programa del canvi. Ara, Espanya

El proper diumenge dia 12 de març els ciutadans i ciutadanes estem cridats a decidir quin serà el govern d'Espanya per als propers quatre anys. Decidirem si continuarà un govern de dretes presidit per José María Aznar o si tindrem un govern socialista presidit per Joaquín Almunia.

És una decisió important. El futur serà diferent si continua governant la dreta o si tornem a governar els socialistes. Són molts els reptes als que s'enfronta Espanya i la societat catalana i espanyola en aquests moments, i les respostes són diferents des de la dreta o des d'un projecte progressista.

Espanya torna a necessitar un canvi. Perquè no ens podem permetre continuar perdent oportunitats i retrocedint en la cohesió social i territorial. Espanya necessita una nova empenta d'il·lusió, una nova onada de valors de solidaritat i convivència. I aquesta empenta només la poden donar la gent d'esquerra i de progrés, amb els socialistes com a força central i amb aquest programa electoral com a punt de partida que pretén traslladar a Espanya l'esperit de canvi que ha obtingut el major suport per part de l'electorat català el passat mes d'octubre.

Els socialistes hem viscut aquests anys un procés intern de reflexió i renovació que ha afectat a propostes, mètodes i persones i del que hem fet partícips a tota la ciutadania. El PSC ha tingut un paper cabdal en aquesta obertura a la societat, i la societat catalana ha reconegut aquests esforços de transparència i renovació. La nostra experiència recent, amb l'èxit electoral aconseguit a les eleccions municipals al conjunt de Catalunya i personalitzat a Barcelona en l'alcalde Joan Clos, i la victòria popular a les eleccions autonòmiques obtinguda per Pasqual Maragall al davant de la coalició PSC-Ciutadans pel Canvi, ens fan ser optimistes cara el futur.

El Programa que oferim als ciutadans i ciutadanes de Catalunya vol afirmar dues grans prioritats: impulsar, en el marc de la nostra Proposta Catalana, la reforma federal d'Espanya i dotar de més autogovern Catalunya; i obrir una nova etapa de major i més benestar, igualtat, oportunitats i democràcia per a tots els ciutadans i ciutadanes d'Espanya. Així mateix, hem de garantir que les conseqüències de la globalització de l'economia i l'aplicació de les noves tecnologies a la vida quotidiana es tradueixi en qualitat de vida per al conjunt dels ciutadans.

El programa del canvi, com a compromís electoral dels socialistes, vol ésser un pas essencial en el procés de canvi que està vivint Catalunya. Volem manifestar aquesta voluntat amb una actitud, individual i col·lectiva, oberta permanentment al diàleg amb la societat.

Ens trobem en la cruïlla d'un any molt decisiu, tant per Catalunya com per a Espanya. Estem en condicions d'aconseguir obrir una nova etapa de progrés i d'esperança. Depèn de tots nosaltres.

Narcís Serra i Serra

Sumari

1. EL PROGRAMA DEL CANVI. ARA, ESPANYA.

2. LA PROPOSTA CATALANA: UN PROJECTE PER A CATALUNYA I ESPANYA

- 2.1. Per una Espanya Federal: organitzar el pluralisme, aprofundir la llibertat.
 - 2.1.1. Per un federalisme polític: desplegament federal de la Constitució
 - 2.1.2. Per un federalisme fiscal: autonomia i solidaritat
 - 2.1.3. Per un federalisme cultural: el català i el castellà, un patrimoni comú
 - 2.1.4. Per un federalisme judicial: justícia catalana i justícia propera a la ciutadania
- 2.2. Més autogovern per a Catalunya
 - 2.2.1. La Carta Autonòmica de Catalunya
 - 2.2.2. La Carta Municipal de Barcelona
 - 2.2.3. La regionalització de Catalunya

3. MÉS OPORTUNITATS, MÉS BENESTAR, MÉS IGUALTAT I MÉS DEMOCRÀCIA.

- 3.1. Més oportunitats
 - 3.1.1. L'educació, la primera prioritat
 - 3.1.2. La formació superior i la recerca científica
 - 3.1.3. La societat de la informació
 - 3.1.4. Més empreses
 - 3.1.5. Més competència i més respecte al consumidor
 - 3.1.6. Treball i formació per a tots
 - 3.1.7. Millors infraestructures per créixer i equilibrar el territori
- 3.2. Més benestar i més igualtat
 - 3.2.1. Una societat amb igualtat efectiva entre homes i dones
 - 3.2.2. Els joves, protagonistes del XXI
 - 3.2.3. Més compromís amb la gent gran
 - 3.2.4. Suport a les famílies
 - 3.2.5. L'habitatge és un dret social
 - 3.2.6. El camp, un lloc per viure i prosperar
 - 3.2.7. Sanitat: enfortir un sistema públic de qualitat
 - 3.2.8. Contra l'exclusió social: que ningú no es quedi enrera
 - 3.2.9. Immigrants: la nova frontera social
 - 3.2.10. Medi Ambient: un compromís polític

3.3. Més democràcia

4. AMB EL SOCIALISME EUROPEU

1. El programa del canvi. Ara, Espanya

Espanya no va bé.

Espanya no va bé. Espanya ha estat governada els darrers quatre anys a cop de consigna publicitària per un partit de dretes, presidit per José María Aznar, un polític que ha confiat tot el seu èxit a la bona marxa de l'economia i a la culminació de la incorporació d'Espanya a la moneda única i que no ha sabut aprofitar l'extraordinària onada de creixement econòmic de la que s'han beneficiat els països occidentals, ni ha sabut mantenir la posició i el prestigi internacional aconseguit pel país durant els governs socialistes.

La fase de creixement econòmic en la qual ens trobem ha tingut lògicament efectes positius en el conjunt del país i en l'ocupació, però el govern del Partit Popular no ha volgut (o no ha sabut) aprofitar-la per portar a terme les reformes econòmiques que han de garantir la competitivitat i el desenvolupament econòmic en el futur, una bona mostra és la pèssima evolució de la inflació que ha superat les pitjors previsions; ni les reformes necessàries per mantenir i enfortir l'Estat del Benestar. *No s'ha aprofitat per fer un repartiment més solidari de la riquesa, una millor redistribució de la renda i una acció decidida contra les desigualtats socials.*

Hem vist així, com el procés de progrés social unit al desenvolupament econòmic endegat fa dues dècades perdia empenta per culpa d'aquest govern. Per això, cal combatre el miratge que suposa l'eslògan del PP "Espanya va bé", i recuperar la il·lusió i el compromís col·lectiu per avançar en una societat amb més oportunitats, més benestar, més igualtat i més democràcia.

Durant aquests quatre anys, el govern del Partit Popular *ha fomentat l'enriquiment d'una minoria de poderosos* amb la pràctica d'una política clientelista. A partir de les grans privatitzacions de monopolis públics, ha creat grans monopolis privats, en mans d'amics polítics a qui ha convertit en instruments de la seva política partidista; accedint, en contrapartida, a una estratègia empresarial basada, estrictament, en la consecució d'astrònoms beneficis personals a curt termini. La pèrdua de valors socials que ha suposat aquesta pràctica (més pròpia de la dreta de sempre que d'un partit de centre reformista) i la confusió permanent dels interessos particulars amb els interessos generals, serà una de les pitjors herències que ens deixarà aquesta etapa del govern Aznar.

Els retrocessos i fracassos del "Quadrienni Blau".

La tradicional manca d'interès de la dreta pel bon funcionament dels serveis públics i les infraestructures ha quedat àmpliament superada pel govern del PP. *La seva política pressupostària i les reformes dutes a terme han portat a l'afebliment dels serveis públics de l'educació i la sanitat, encara que el sòlid consens existent a la societat espanyola en la defensa de l'Estat de Benestar ha impedit un perjudici més gran.*

L'aturada en les inversions en infraestructures i la incompetència i els errors infligits en aquest període a uns sectors estratègics del transport i de les comunicacions són insuportables per un país que vulgui ser competitiu a la Unió Europea.

D'altra banda, el retrocés en *qualitat democràtica* produït en el conjunt dels àmbits de responsabilitat d'un estat modern com ara la seguretat i la justícia, l'actitud d'intentar deslegitimar l'oposició per impedir-li exercir el seu dret i obligació de controlar el govern, i l'intent d'amordassar els mitjans de comunicació no afins, ha estat una demostració molt clara de la manca de solidesa de les conviccions democràtiques de molts dels membres del partit governant i ha portat a una degradació del treball del Parlament espanyol i els esmentats serveis a uns mínims de credibilitat i eficàcia altament preocupant. El PP ha mantingut com un element central de la seva estratègia política el buscar la crispació i aconseguir la destrucció del Partit Socialista.

El Govern Aznar ha estat *incapaç de pilotar el procés de pau al País Basc*, ofuscat en la política policíaca i l'antiga retòrica patriòtica; preocupat només pels seus interessos electorals, no ha sabut avaluar ni les noves i positives experiències internacionals, ni els gests del nacionalisme, tant el moderat com el radical, ni la treva oferta per la banda terrorista, per avançar decididament en la solució pacífica del conflicte.

Aquest *quadrienni blau*, resultat del que en podríem dir aznarisme (la màxima ambició personal amb el mínim projecte polític, la consigna publicitària com a substitut del discurs polític i el sectarisme com a mètode de treball), ha suposat pel país i per la majoria dels seus ciutadans i ciutadanes una pèrdua de temps. Uns anys perduts en termes de cohesió social, cohesió econòmica i cohesió territorial, tant en la perspectiva interior com europea. Uns anys perduts en el procés d'aprofundiment de la cultura democràtica iniciat fa 25 anys. *Uns anys perduts que només una nova majoria de govern progressista permetrà recuperar.*

La col.laboració CiU-PP.

Si Espanya no ha anat bé, tampoc Catalunya podia anar bé. El pacte CiU-PP no ha suposat avanços per a l'autogovern de Catalunya i essencialment ha servit a l'interès del PP, permetent sostenir un govern de dretes a Espanya. Catalunya ha estat en aquests anys objecte i moneda de canvi d'una política partidista del president Jordi Pujol, que s'ha convertit (per motius mai explicats en termes d'interès nacional i polític) en el principal aliat, i de vegades, presoner del govern Aznar. CiU ha donat suport constant al llarg de tot el quadrienni al Govern conservador del Partit Popular.

Catalunya no ha obtingut resultats significatius en la millora del seu autogovern ni tampoc altres tipus de beneficis de caràcter econòmic o financer per la sòlida col.laboració de Convergència i Unió amb el govern del Partit Popular. Més aviat, en aquests anys, Catalunya ha viscut una davallada important de la inversió de l'Estat que malgrat l'increment produït en els PGE'2000 continua en el 12% en la distribució territorial, i ha perdut pes econòmic en relació amb la resta de l'Estat. Quant a les dues grans reivindicacions que varen justificar el Pacte del Majèstic: el nou model de finançament autonòmic i la reforma del finançament sanitari, han estat tan clarament un fracàs, que CiU les amaga a l'hora de fer la valoració dels resultats del seu suport al Govern Aznar. La frase de Jordi Pujol l'any 1997, "en catorze mesos hem aconseguit més que en catorze anys de governs socialistes", ha quedat en no res.

Per altra banda, la participació de CiU en la majoria parlamentària *no ha servit per moderar la política del PP.* Ni en l'àrea econòmica, ni en l'àrea social, ni en qüestions tan sensibles com l'ensenyament o la sanitat s'han evidenciat discrepàncies o matisos apreciables. En general, hi ha hagut una gran coincidència CiU-PP, tant en els objectius com en els mitjans per aconseguir-los, i una progressiva supeditació de CiU als dictats del Govern del PP.

El suport parlamentari dels diputats de CiU *ha donat continuïtat als pitjors ministres del govern del PP* (la Ministra de Justícia, Mariscal de Gante; el Ministre de Foment, Arias Salgado; l'ex-Ministra d'Educació, Esperanza Aguirre) *als pitjors Fiscals de la democràcia* (Cardenal i Fungairiño) ha impedit la investigació de les actuacions fiscalment qüestionables de Josep Piqué, i el cas del Ili; va estar a punt d'enterrar la Llei d'Estrangeria; i ha garantit la continuïtat d'un model de direcció general de RTVE que recorda l'etapa anterior a la democràcia.

Jordi Pujol ha intentat emascarar el fracàs en els aspectes acordats en el Pacte del Majèstic i la seva estreta col.laboració amb el Partit Popular, parlant de governabilitat i realitzant un "continuum" entre la col.laboració amb el darrer govern socialista i l'actual amb el PP. Però el simple relat de la pràctica política d'aquesta darrera no aguanta la comparació. Perquè, en definitiva, *el que s'amaga és la mala consciència d'aquesta col.laboració pel trencament de la promesa de no recolzar (campanya de les legislatives de 1996) (ni recolzar-se (campanya de les autonòmiques de 1999) en el PP,* i que ha portat a la subordinació de CiU al govern del PP, mentre alguns dirigents de la coalició han manifestat en clau pre-electoral que no ho han fet de bon grat o d'altres abonen una col.laboració més estreta fins i tot amb la participació en el govern.

Els eixos bàsics del Programa del Canvi.

Els socialistes catalans volem aportar al conjunt del partit federal i a Joaquín Almunia, candidat a la presidència del Govern, *la nostra experiència d'obertura social i col.laboració amb les forces progressistes;* una fórmula que en les recents eleccions al Parlament de Catalunya ha obtingut més vots populars que Jordi Pujol, finalment reelegit amb el suport dels diputats del Partit Popular.

Ni Espanya, ni Catalunya, poden seguir amb un govern de la dreta espanyola recolzat en el nacionalisme de dretes. Aquesta associació d'interessos de la dreta tindria dues grans i negatives conseqüències: *l'acceleració de l'afebliment de l'Estat de Benestar i l'aturada definitiva del procés de construcció d'un nou model territorial de l'Estat espanyol.* Dues conseqüències que accentuarien encara més la frustració palpable avui en la societat

catalana i espanyola. Si en algun objectiu ha manifestat convicció i perseverança el Govern Aznar ha estat en el de reduir els serveis de l'Estat a la seva mínima expressió. L'activitat privatitzadora en tots els sectors estratègics del país (transports, telecomunicacions, finances, energia) ha deixat al descobert un pla de creació de nous monopolis privats que, una vegada alliberats del control parlamentari, es converteixen en autèntics contrapoders en mans d'amics del Partit Popular.

Aquest *espoli de l'estat*, que ha tingut en la privatització de Telefónica, en la seva gestió, i en el repartiment dels seus beneficis a través de les "stock options" un exemple sense precedents en la nostra democràcia, dificulta l'acció estatal de garantia de benestar i d'igualtat d'oportunitats pels més dèbils. Restablir aquesta capacitat imprescindible per practicar una autèntica política de solidaritat és un dels objectius que proposem els socialistes en el nostre *programa del canvi*.

La Proposta Catalana per a Espanya.

L'Estat de les Autonomies va ser fruit d'un consens i un equilibri de sensibilitats socials, històriques, culturals i polítiques pròpies del moment de la transició, que van fer possible la ruptura de l'estat unitari i centralista. Superada amb èxit la construcció d'aquesta primera etapa, les mateixes característiques transitòries que van condicionar el seu naixement, han posat de manifest certes insuficiències del model.

Però ni la dreta espanyola capitanejada per Aznar, hereva i massa sovint enyoradissa del discurs de les essències de l'Espanya unitària i excloent; ni el nacionalisme conservador personalitzat en Jordi Pujol, més obsessiónat en el simple exercici del poder que en la recerca d'un model institucional satisfactori pel país, estan interessats en el perfeccionament de l'encaix d'Espanya i Catalunya amb perspectives de futur i en termes de solidaritat territorial i respecte a les diferències històriques i culturals. Estan tan preocupats en mantenir-se l'aval mutu per seguir governant en minoria que no poden pensar en cap altra cosa.

Els socialistes catalans vam proposar, ja fa anys, la via federalista per avançar en la construcció d'un estat modern, en consonància amb la Unió Europea i les seves institucions, configurades sota el precepte de la màxima proximitat al ciutadà en la prestació de serveis. Aquesta és una de les propostes més significatives del nostre *programa del canvi: la construcció d'una Espanya Federal* en la que totes les nacions i regions que la formen puguin assumir les responsabilitats institucionals segons les seves capacitats i la voluntat dels seus ciutadans. Volem una Espanya més oberta i plural, orgullosa de la seva diversitat. Més que mai, a Catalunya, les forces de progrés estem en condicions de reprendre una de les velles aspiracions del catalanisme: proposar una visió diferent i, amb ella, una articulació diversa d'Espanya. Catalunya anirà endavant, i Espanya també, si som capaços d'actuar amb transparència i joc net. Sempre ens hem oposat a la desconfiança com a principi, i al regateig com a mètode, i oferim la nostra confiança constitucional.

Som conscients que la realització de la vella aspiració d'*unió i llibertat* que resumeix el projecte federalista exigirà de la nostra part un gran treball pedagògic en relació als ciutadans i la disposició al debat polític amb la resta de forces. Estem lògicament preparats per fer-ho, tot i sabent que ens enfrontarem a la intransigència dels qui creuen que ja hem anat massa lluny en el reconeixement de les diferències i la impaciència dels qui pensen que el federalisme és un sostre massa baix. Nosaltres creiem que el federalisme és la fórmula adient per superar l'assignatura pendent de tants i tants exàmens de la història: l'encaix de les aspiracions de Catalunya en el marc de l'Estat espanyol; una prova que avui hem de superar sota l'atenta mirada de la Unió Europea i tenint molt present la tendència a la globalització econòmica i cultural del món actual que propiciarà la superació de la concepció clàssica de l'estat-nació.

2. La proposta catalana: un projecte per a Catalunya i Espanya

Avui, els ciutadans de Catalunya i Espanya ens trobem en una nova etapa històrica. Després de dues dècades de democràcia (que han estat molt positives per al desenvolupament del nostre país, Catalunya i de l'Estat de les autonomies, hem de donar un pas endavant per tal de respondre a la nova situació que vivim i que compartim amb els altres països d'Europa. La globalització ens afecta i ens afectarà cada dia més. És una dada clau de la nostra nova realitat. D'altra banda, la construcció de la Unió Europea esdevé el signe més emblemàtic d'un procés molt profund de transformacions que es duen a terme en el nostre entorn més immediat.

I en aquesta nova etapa, una gran esperança recorre Europa. Aquesta esperança es diu: *devolució i federalisme*.

Devolució vol dir ampliar la capacitat de decisió dels ciutadans. Devolució vol dir ampliar la capacitat democràtica de decisió de la gent, de les ciutats i pobles, de les regions, de les nacionalitats. Europa viu un procés voluntari d'unificació política, econòmica i social sense precedents. Però aquesta construcció europea, si vol reeixir, ha de comportar, alhora, la conquesta d'espais més grans de llibertat, d'ampliació de la seva base democràtica. I això només es pot fer mitjançant l'acostament del poder de decisió a la gent, que es en qui rau la sobirania.

Aquesta voluntat de proximitat del poder, en el preàmbul del Tractat de la Unió Europea pren el nom de subsidiarietat. Aquest concepte, de nom complicat, amaga una realitat ben simple: l'afirmació que tot allò que pugui fer millor l'administració més pròxima al ciutadà no ho faci una altra. Com més allunyat està el poder, més esquivava el control democràtic dels ciutadans i de les ciutadanes, i menys sensible és a les inquietuds i problemes de la ciutadania. L'Europa del futur ha d'apostar per la proximitat del poder, perquè, tot i ser respectuosa amb els estats que l'han creada, es troba inexorablement abocada a fer prevaldre, en la seva organització, l'autèntic ordre democràtic: el que va de baix a dalt.

En aquests moments, a tota Europa vivim processos de devolució. A la Gran Bretanya, el govern Blair ha propiciat el retorn de parcel·les importants de la sobirania a Escòcia i al País de Gal·les. A països amb molt poca tradició autonomista, com Itàlia o Portugal, governs progressistes estan impulsant processos de descentralització administrativa i política. També a França, el govern Jospin malda per una més gran atenció al desenvolupament regional i pel respecte a la pluralitat lingüística. I tots aquests països, de prop o de lluny, es fixen en la realitat espanyola, perquè ha estat un exemple singular en el qual hem passat d'una dictadura que negava per essència la pluralitat nacional, cultural i lingüística d'Espanya, a una configuració federalitzant que té com a eixos dues idees bàsiques: la unió i la llibertat.

2.1. PER UNA ESPANYA FEDERAL: ORGANITZAR EL PLURALISME, APROFUNDIR LA LLIBERTAT.

A Catalunya i Espanya vivim aquest procés federal d'aproximació del poder als ciutadans amb una particular esperança. Perquè l'Europa Federal (i amb ella la nova Espanya federal) neix d'una forma que restitueix el sentit de les realitats nacionals i culturals negades en el camí de la construcció de l'estat absolutista, primer, i de l'estat liberal després. Situar ara les decisions polítiques a la base del sistema capgirarà l'ordre tradicional, i culmina allò que ara fa dos-cents anys la Revolució Francesa només va encetar: l'apropament del poder als ciutadans i ciutadanes. La devolució significa, ara, organitzar el pluralisme, aprofundir la llibertat. I així, Europa, mentre es construeix com una entitat supranacional, es reconcilia amb la seva història de diversitat interna.

El nostre federalisme vol invitar els ciutadans i ciutadanes a la construcció d'un projecte per a Catalunya, per a Espanya i per a Europa. Catalunya ha d'encapçalar el procés de transformació d'Espanya. Catalunya és més forta quan les seves raons són compreses i compartides pels altres pobles d'Espanya, i junts avancem en la mateixa direcció.

Creiem que cal continuar en el desplegament federal de la Constitució i fer un pas més en el pacte constitucional per avançar en una Espanya plurinacional i federal. Si volem anar endavant, és necessària la nostra total implicació en la consolidació i aprofundiment de l'actual estat autonòmic per tal de convertir-lo en un estat federal.

El federalisme més sincer parteix del reconeixement de les diferències. Catalunya expressa el seu caràcter nacional a partir de la història, la llengua, la cultura, el dret i la política. Aquest indispensable reconeixement de les diferències ha de suposar també que els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya puguin exercir plenament el seu autogovern.

El nostre federalisme es fonamenta en la proximitat, en la corresponsabilitat i en la confiança. Entenem la confiança com a responsabilitat compartida, és a dir, responsabilitat que ha de funcionar en les dues direccions. Responsabilitat que s'ha de basar en la confiança, la lleialtat i la solidaritat. I, si comporta l'acceptació de la unitat lliurement assumida, és perquè se'ns accepta la diversitat, perquè se'ns respecta i se'ns protegeix la diferència.

Aquesta confiança és el que ens permet afrontar d'una altra manera el nostre passat, que ha donat peu a un sentiment d'acritud, com a poble, com a resultat de la nostra història. Seixanta anys enrera, l'Estatut va ser abolit per la força de les armes, el President de la Generalitat va ser ignominiosament afusellat, i una dictadura ens va negar les llibertats democràtiques i nacionals durant quaranta anys. Amb la transició a la democràcia, Catalunya va ser generosa i va cedir més que no va exigir, perquè tots sabíem que era prioritària la consolidació de la democràcia a Espanya.

El resultat fou l'ambigüitat calculada d'algun article de la Constitució de 1978, que no gosa definir quines són les llengües que es parlen a Espanya i que l'Estat ha d'assumir com a pròpies. Vint anys després, és just esperar un reconeixement explícit com a nació, que es tradueixi en l'acceptació categòrica de les nacionalitats històriques, en la redacció i en l'aplicació de les lleis bàsiques, en les formes de funcionament de l'estat democràtic, en les grans opcions estratègiques i en l'assumpció decidida de la diversitat lingüística i cultural.

Els catalans volem l'Europa de la proximitat, l'Europa de la cohesió social, l'Europa que sigui forta però no una fortalesa, l'Europa defensora de la diversitat i de les identitats, l'Europa de la cultura, l'Europa de la llibertat. L'Espanya que preconitzem hi podrà contribuir, però ha de consolidar la seva cultura política, les seves regles del joc democràtic, i el seu federalisme, que ha de fer explícit i diferencial.

Volem una Espanya més oberta i plural, orgullosa de la seva diversitat. Més que mai, a Catalunya, les forces de progrés estem en condicions de reprendre una de les velles aspiracions del catalanisme: proposar una visió diferent i, amb ella, una articulació diversa d'Espanya.

La nostra proposta federal contempla els aspectes polític, fiscal, cultural i judicial.

- ➡ **Proposem un federalisme polític** que parteixi del reconeixement explícit de les nacionalitats històriques, que faci del Senat la Cambra de representació de les nacionalitats i regions d'Espanya i que articuli la presència de les Comunitats Autònomes a la Unió Europea, en aplicació del principi de subsidiarietat que inspira la construcció europea.
- ➡ **Proposem un federalisme fiscal** que abordi el problema del finançament autonòmic, tot conjugant l'autonomia i la capacitat de decisió de la Generalitat i la solidaritat entre tots els ciutadans espanyols, de manera que els catalans contribuïm en proporció a la nostra renda y rebem serveis i inversions proporcionals a la població.
- ➡ **Proposem un federalisme cultural** basat en el reconeixement de la pluralitat cultural i lingüística d'Espanya; en una política cultural que consideri totes les llengües i cultures com a pròpies, les preservi i les promogui; en el ple autogovern cultural; i en l'establiment de polítiques concertades entre les autonomies d'una mateixa àrea lingüística.
- ➡ **Proposem un federalisme judicial** que configuri una estructura descentralitzada de la Justícia, que atribueixi al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya algunes de les funcions de Tribunal de Cassació, que permeti crear una Comissió de Justícia de Catalunya que exerceixi algunes de les actuals competències del Consell General del Poder Judicial i que faciliti l'adopció de les mesures necessàries per tenir una Justícia més propera als ciutadans de Catalunya.

2.1.1. PER UN FEDERALISME POLÍTIC: DESPLEGAMENT FEDERAL DE LA CONSTITUCIÓ.

Proposem el desplegament federal de la Constitució per avançar en l'aprofundiment de l'actual Estat autonòmic per tal de convertir-lo en un Estat federal. Aquest federalisme ha de ser explícit i diferenciat i requereix:

- ➡ **La reforma del Senat.** És indispensable una reforma a fons del Senat, com a veritable cambra de representació territorial de la realitat plurinacional d'Espanya. El Senat federal haurà de ser la cambra de primera lectura parlamentària de tots els assumptes relacionats amb les autonomies i l'espai privilegiat de pacte entre els seus governs. El Senat ha de ser el marc idoni de reconeixement i de protecció dels fets diferencials de la realitat plurinacional d'Espanya, expressió i instrument de la confiança federal. La composició d'aquest Senat federal hauria de basar-se en representants acordats per governs i parlaments autonòmics.
- ➡ **La presència de Catalunya a les institucions de la Unió Europea.** En aplicació del principi de subsidiarietat del Tractat de la Unió Europea, Catalunya participarà amb el conjunt de la representació de l'Estat d'acord amb les seves competències i amb allò que estableix el Tractat de la Unió Europea.

2.1.2. PER UN FEDERALISME FISCAL: AUTONOMIA I SOLIDARITAT.

Federalisme és compartir un projecte comú des de la pròpia llibertat. És unió en llibertat, acceptar que la diversitat reforça, i no afebleix. Els dos elements crucials del nostre projecte federalista, la llibertat i la solidaritat, són també els que inspiren la proposta del federalisme fiscal.

El federalisme fiscal que propugnem té dos components essencials: autonomia i capacitat de decisió per a la Generalitat, i per als governs autonòmics en general; i solidaritat entre els ciutadans. És a dir, igualtat bàsica perquè els governs prestin i els ciutadans rebin nivells similars de serveis.

Un aspecte fonamental de la transformació de l'Estat de les autonomies és el financer i pressupostari. Actualment la distribució de la despesa pública entre els diferents nivells de govern (excloent pensions i classes passives) se situa en la proporció del 53% (govern central), 31% (autonomies) i 16% (poders locals), davant el model 40-30-30, propi dels estats federals, de manera que queda un camí llarg per recórrer fins aquest objectiu.

Proposem que en un termini de deu anys la distribució de la despesa pública entre els diferents nivells de govern sigui la següent: 40% (Estat), 30% (autonomies), 30% (municipis). Es proposa una descentralització del sector públic equiparable als estats federals més descentralitzats, amb el traspàs de les competències d'educació i sanitat a totes les comunitats autònomes i, sobretot, amb el reforçament dels governs locals, fins ara relegats.

Proposem l'ampliació de competències, funcions i recursos a l'Administració Local. Atribució als governs municipals de responsabilitat de gestió en ensenyament, habitatge i polítiques actives d'ocupació. Les inversions de l'Estat han d'assegurar un tracte equitatiu als habitants de les grans concentracions urbanes, on els problemes es presenten amb una especial complexitat.

Tot i que hi ha hagut un procés notable en el sistema de finançament autonòmic i que durant el govern socialista es va millorar la responsabilitat fiscal de les Comunitats Autònomes, és indispensable aprofundir més en aquest punt i en l'autonomia tributària.

- ➡ **El sistema de finançament de la Generalitat i de la resta de les Comunitats Autònomes ha de respondre als dos principis bàsics d'autonomia i igualtat.**
- ➡ **Una part essencial dels ingressos de la Generalitat ha de procedir d'impostos pagats directament pels ciutadans de Catalunya, i el Govern de la Generalitat ha d'ampliar la seva responsabilitat fiscal sobre aquests ingressos.**
- ➡ **Les Comunitats Autònomes han d'estar en condicions de prestar un nivell de serveis similars als seus ciutadans, amb independència de la seva capacitat fiscal. Aquest principi s'ha de traduir en una igualtat bàsica d'ingressos per habitant.**
- ➡ **Cal aconseguir la igualtat d'ingressos per habitant entre les comunitats forals i la resta d'autonomies. L'existència de sistemes de finançament diferents no ha de significar un privilegi o una desigualtat flagrant. Cal establir un horitzó per eliminar, de manera gradual, diferències injustificades.**
- ➡ **La Generalitat participarà en la gestió compartida de l'Agència Tributària on s'impulsarà la corresponsabilitat dels tres nivells de l'Administració Pública en la gestió de tots els impostos estatals i autonòmics.**

Com a resultat dels objectius anteriors, Catalunya ha de millorar el seu nivell d'ingressos fiscals. Catalunya és una regió relativament rica dins d'Espanya, i per tant, és lògic que des de Catalunya es paguin més impostos del que es rep en forma de despesa pública. Aquesta diferència ha de ser el resultat de pagar segons la nostra capacitat i rebre segons les nostres necessitats, de contribuir en proporció a la renda i rebre en proporció a la població, que són els criteris bàsics que inspiren el nostre model de federalisme fiscal.

2.1.3. PER UN FEDERALISME CULTURAL: EL CATALÀ I EL CASTELLÀ, UN PATRIMONI COMÚ.

Espanya és una realitat culturalment plural amb quatre llengües: castellana, catalana, gallega i basca i diverses cultures. Espanya s'ha de saber reconèixer en aquesta pluralitat i fer-la seva. Hem de normalitzar en el funcionament de l'Estat aquesta realitat plural, expressió de les distintes identitats culturals i lingüístiques de les diverses nacions que formen Espanya, i aconseguir que tots els ciutadans espanyols es puguin reconèixer en els símbols comuns de l'Estat.

Tots els governs, tant l'estatal com els autonòmics, tenen la responsabilitat de preservar i promoure aquesta pluralitat cultural i lingüística, com també els drets individuals dels ciutadans. Es fa imprescindible una acció pública mancomunada a tres nivells: l'autonomia, la cooperació entre les autonomies i l'acció federal del Govern de l'Estat.

Dues inèrcies contràries han impedit avançar més: les seculars tendències a concentrar les actuacions culturals en la capital política de l'Estat (deixant de banda altres ciutats capitals en matèria de cultura) i la tendència autàrquica d'algunes autonomies que han abonat, encara, la inèrcia centralista. Una aliança objectiva certament paradoxal i immobiliària.

Propugnem una concepció de federalisme cultural, definida pels trets següents: una política cultural federal de l'Estat, participada per les Comunitats Autònomes, amb especial representació de les quatre llengües i de les diverses cultures d'Espanya; ple autogovern cultural; i establiment de polítiques concertades entre les autonomies referides a una mateixa llengua.

Proposarem:

- ➡ El reconeixement constitucional explícit de la pluralitat cultural i lingüística d'Espanya.
- ➡ L'ús de les quatre llengües al Senat i altres àmbits, així com en els documents personals d'identitat i en els símbols col·lectius.
- ➡ L'expressió de la pluralitat hispànica en els plans docents i en les polítiques de difusió pública.
- ➡ L'ensenyament de la història comuna dels pobles d'Espanya.
- ➡ Una concepció federal del Ministeri de Cultura com a ministeri de les cultures, amb especial atenció a la promoció de les quatre llengües de l'Estat i a les diverses cultures, en estreta col·laboració amb les Comunitats Autònomes.
- ➡ Participació dels autogovernos representatius de les quatre llengües en la representació d'Espanya en els organismes europeus i internacional de cooperació, amb l'impuls de polítiques de preservació i promoció de la pluralitat cultural.

La política cultural federal és imprescindible per tres raons: per la participació econòmica de l'Estat en les altres capitals culturals; perquè les llengües i cultures d'Espanya necessiten tot l'esforç públic disponible, per a la seva preservació i promoció; i perquè les polítiques culturals i lingüístiques en els àmbits de la indústria, la comunicació i la concertació internacional reclamen sine qua non l'acció de l'Estat.

En aquest marc, es proposa una nova percepció i tractament del castellà a les Comunitats amb llengua pròpia: ja no com un perill de domini, ni tan sols com la primera llengua de molts ciutadans, sinó com a patrimoni comú i com a instrument extraordinari de competència internacional, que cal complementar amb el coneixement d'una tercera llengua europea. La llengua castellana ha de ser objecte, també, de les polítiques d'autogovern de Catalunya. Tanmateix, la presència a Catalunya d'una altra llengua pròpia, l'occità (parla aranesa), ha de ser considerada també com un patrimoni lingüístic de tots els catalans, i per tant, el Govern de la Generalitat i el Govern de l'Estat han de defensar i protegir els drets lingüístics de tots els catalans i catalanes. El Govern de la Generalitat i el Govern de l'Estat han de defensar i protegir els drets lingüístics d'aquesta minoria social.

Per una nova política cultural proposarem:

- ➡ Recolzar la proposta de destinar l'1% del pressupost en cultura.
- ➡ Recolzar la distribució d'una part d'aquests recursos en els equipaments culturals de caràcter "nacional", que existeixen en les diferents autonomies d'Espanya.
- ➡ Defensa equilibrada en el teixit cultural espanyol de les indústries culturals i, molt especialment, en el terreny audiovisual.
- ➡ Plans d'intercanvi cultural entre les autonomies per a fomentar el trànsit dels creadors.
- ➡ Reformar la Llei del mecenatge.
- ➡ Propostes de millora de la fiscalitat per a les indústries de la cultura.
- ➡ Aplicar el principi de subsidiarietat i transferir la titularitat dels equipaments "nacionals" al govern de Catalunya.
- ➡ Vetllar per una TV pública més incardinada en la lògica del sector cultural.
- ➡ Recolzar la presència a Catalunya d'agències culturals de dimensió europea i/o internacionals.

2.1.4. PER UN FEDERALISME JUDICIAL:

JUSTÍCIA CATALANA I JUSTÍCIA PROPERA A LA CIUTADANIA.

El procés de descentralització de l'Estat de la Constitució de 1978 no ha arribat a la Justícia, i l'estructura judicial espanyola continua essent rígidament centralista, dependent del Consell General del Poder Judicial i amb el Tribunal Suprem com a màxima instància centralitzada. La Justícia és també el servei públic que mereix les qualificacions més baixes dels ciutadans i de l'opinió pública; és lenta, cara, poc eficaç, distant i imprevisible.

La Constitució admet una estructura diferent i descentralitzada de la Justícia, que permetria estalviar molts dels seus defectes, i l'Estatut d'Autonomia de Catalunya conté previsions que no han estat desenvolupades.

Des d'una lectura federalista del marc constitucional vigent, proposem:

- ➡ Atribuir al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya les competències de Tribunal de Cassació respecte del dret civil i administratiu, així com la segona instància en el procés penal.
- ➡ Crear la Comissió de Justícia de Catalunya, òrgan que hauria d'exercir algunes de les competències de govern i direcció de la Justícia catalana que actualment ostenta el Consell General del Poder Judicial. La Comissió de Justícia de Catalunya estaria integrada per representants del Consell General del Poder Judicial, del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i del Parlament de Catalunya.
- ➡ Exercir, des de la Generalitat, les competències relatives al funcionament, l'organització i el control de l'Administració de Justícia, com ara la fixació de les demarcacions judicials, la participació en el nomenament dels jutges i magistrats que han d'integrar el Tribunal Superior de Justícia, i el debat i, si s'escau, l'adopció de resolucions en relació amb la Memòria judicial.

El federalisme judicial comporta també una justícia més propera als ciutadans, atesa per jutges, magistrats i funcionaris judicials més coneixedors del dret i de la realitat social i cultural de Catalunya, i més oberta a la participació ciutadana en el seu funcionament. Cal adoptar mesures efectives per promoure l'accés dels ciutadans de Catalunya a la carrera judicial, aprofundir i difondre la cultura jurídica catalana, assegurar una major estabilitat dels jutges i funcionaris judicials destinats a Catalunya, i preveure procediments i institucions de participació ciutadana en la Justícia.

El federalisme judicial, en definitiva, ha d'oferir un servei més eficaç d'Administració de Justícia: terminis molt més breus per a l'adopció de les resolucions judicials, mecanismes que n'assegurin l'efectivitat i mesures que garanteixin l'accés de tots els ciutadans a la Justícia. Cal potenciar les oficines judicials, adoptar mesures de gestió eficient dels serveis de justícia, descongestionar els tribunals amb la promoció de mesures alternatives per a la resolució dels conflictes, i facilitar els mitjans i recursos materials necessaris per a un funcionament molt més eficaç de la Justícia com a servei públic.

2.2. MÉS AUTOGOVERN PER A CATALUNYA.

L'Estatut d'Autonomia ha estat la base jurídica i política de la recuperació de les institucions d'autogovern de Catalunya i de l'atribució a la Generalitat d'un conjunt important de recursos i de competències. Al cap de vint anys de la seva aprovació, l'Estatut és un instrument legal susceptible d'ampliació per a aprofundir en el nostre autogovern.

2.2.1. LA CARTA AUTONÒMICA DE CATALUNYA.

Proposem l'aprovació per les Corts Generals d'una Carta Autònica elaborada pel Parlament de Catalunya amb el més gran consens polític i social possible, com a addició i ampliació de l'Estatut d'Autonomia. La Carta Autònica contindrà la previsió de fórmules que afavoreixin la participació de Catalunya a les principals institucions de l'Estat i garantirà la participació efectiva de Catalunya en la Unió Europea. També articularà la presència i participació efectiva de la Generalitat en àmbits, infraestructures i serveis d'abast supranacional.

La Carta Autònica:

- ➡ Ha d'emfatitzar els principis de subsidiarietat i de clàusula residual a favor de les administracions d'instàncies territorials inferiors; de lleialtat institucional i de confiança; d'economia legislativa; de qualitat i de transparència; i de solidaritat, participació i ciutadania europea.
- ➡ Ha de palesar una concepció federalista i plural de l'Estat. Amb el reconeixement i protecció formals del català com a llengua de l'Estat. Amb el compromís d'aprofundir i difondre una història comuna d'Espanya i dels pobles i nacions que la formen. Amb la previsió de fórmules concretes que estableixin els mecanismes de presència de Catalunya en les principals institucions de l'Estat.
- ➡ Ha de definir els mecanismes de participació efectiva de Catalunya en la Unió Europea, en funció de la seva responsabilitat en l'exercici de funcions d'interès comunitari, i coherentment amb la seva condició de nació amb una cultura i una història pròpies.
- ➡ Ha de fer possible l'ampliació de competències i de recursos de la Generalitat. Creiem que la Carta Autònica ha de garantir un tracte fiscal just per a Catalunya i que impliqui també una major responsabilitat fiscal.
- ➡ Ha d'articular la presència i participació efectiva de la Generalitat en àmbits, infraestructures i serveis d'abast supranacional, a fi de possibilitar que Catalunya pugui tenir un protagonisme actiu en la construcció d'un espai europeu entorn dels Pirineus i de la Mediterrània occidental.
- ➡ Ha d'establir les bases d'un federalisme interior i garantir-ne l'efectivitat. Creiem que això passa per l'establiment d'una organització territorial simple i equilibrada, basada en les regions i en la institucionalització de les àrees metropolitanes de Catalunya, pel respecte de singularitats ja reconegudes de territoris com l'Aran, i per l'atribució als municipis de majors recursos i competències, principalment en l'àrea d'ensenyament, serveis de benestar i urbanisme, amb l'objectiu d'assegurar que l'Administració local de Catalunya gestioni com a mínim la meitat dels recursos gestionats per les administracions catalanes.

2.2.2. LA CARTA MUNICIPAL DE BARCELONA.

Proposarem a les Corts Generals l'aprovació de la Carta de Barcelona en els aspectes que són de competència estatal.

Barcelona, capital de Catalunya, ha estat sempre un símbol de llibertat i de progrés. Ciutat de convivència, feta en la pluralitat i en la diversitat, ha projectat al món la seva capacitat d'iniciativa, la seva vocació de modernitat i el seu compromís solidari en la construcció d'un món en pau, basat en el respecte i la tolerància. Barcelona, bressol de cultures, ha estat i vol ser un exemple en la defensa dels drets humans i dels pobles.

A l'inici del segle XXI, Barcelona ha volgut atorgar-se, partint de l'experiència de molts segles d'estatut propi, de quasi vint anys d'autogovern democràtic i d'acord amb el mandat del Parlament de Catalunya i de les lleis de l'Estat, una Carta Municipal que reforci la seva autonomia, al servei d'una gestió administrativa eficaç i propera als ciutadans, d'una més forta descentralització, d'una potenciació de les competències municipals en el marc d'una positiva co.laboració institucional, i d'una millora de la qualitat dels serveis de la ciutat que es correspongui amb les necessitats i ambicions de tots els barcelonins i barcelonines.

La Carta respon als anhels de la ciutadania que, a través de la seva participació i implicació col·lectiva, ha fet de Barcelona el que és. La Carta té com a grans objectius: la millora i l'augment de la representativitat ciutadana amb una administració accessible i responsable; el traspàs de competències i l'augment de la responsabilitat de l'Ajuntament en la prestació de serveis; l'establiment dels mecanismes necessaris per a garantir la presència de la ciutat allà on els interessos ciutadans estiguin en joc; i la definició d'un nou model de finançament dels serveis i activitats municipals.

La Carta Municipal de Barcelona ha estat aprovada pel Parlament de Catalunya en els aspectes que són de competència de la Generalitat i cal ara l'aprovació per les Corts Generals dels aspectes corresponents a l'àmbit estatal.

2.2.3. REGIONALITZACIÓ DE CATALUNYA.

Proposarem a les Corts Generals l'adaptació de la seva estructura perifèrica al fet regional una vegada regionalitzat el territori català pel Parlament de Catalunya.

La regionalització de Catalunya, significa un nou desenvolupament estatutari per donar protagonisme al territori. Es proposa la creació de set regions: Barcelona, Girona, Catalunya Central, Tarragona, Terres de l'Ebre, Ponent i Alt Pirineu.

Les regions hauran de tenir les competències i objectius de les actuals Diputacions. Les regions es correspondran amb les províncies a l'efecte de l'organització administrativa de l'Estat. D'aquesta manera, a Catalunya les províncies s'anomenaran regions. Així serà possible conjugar el fet que Catalunya es doti de la seva pròpia organització administrativa i territorial amb el manteniment constitucional de la província.

3. Més oportunitats, més benestar, més igualtat i més democràcia.

3.1. MÉS OPORTUNITATS.

Els canvis tan accelerats que vivim a l'inici del segle XXI són presidits per la revolució tecnològica, la globalització econòmica i la nova societat de la informació. Aquests nous entorns configuren un nou panorama de reptes i d'oportunitats per viure en plenitud en cada una de les etapes de la vida. Volem que aquestes noves oportunitats siguin a l'abast de tothom, perquè volem una societat amb futur per a tots i construït per tots. Per això, des del govern de l'Estat impulsarem canvis i finançarem programes, que executarà la Generalitat i les administracions locals, perquè hi hagi més oportunitats per tothom.

3.1.1. L'EDUCACIÓ, LA PRIMERA PRIORITAT.

L'educació serà la nostra prioritat. Al segle XXI el motor bàsic de la riquesa i el desenvolupament personal serà el talent. L'objectiu dels socialistes és que tothom pugui desenvolupar plenament i sense obstacles socials el seu talent, i que cada nen i cada jove rebin l'educació de major qualitat, amb independència de la seva renda i origen social. El govern del PP i els partits que li han donat suport, no han sabut aprofitar els anys de bonança econòmica per millorar la dotació pressupostària de la LOGSE per tal d'aplicar-la amb els recursos de personal i d'equipaments que requereix una educació de qualitat, i pel contrari, han posat en segon plànol l'escola pública. Per això és necessària una nova política educativa, basada en un compromís social i ciutadà amb l'educació.

Cal tenir en compte que el Ministeri d'Educació per primera vegada ja no haurà de fer gestió perquè les seves competències han estat traspassades a totes les Comunitats Autònomes i, per tant, el que correspon al govern central és garantir programes d'Estat.

Seràn objectius prioritaris d'un govern socialista: l'educació de qualitat, amb dotacions pressupostàries adequades, avançar en la igualtat d'oportunitats, integrar a l'educació el coneixement de la pluralitat d'Espanya.

Mesures:

- ➔ La prioritat en educació es materialitzarà en una Llei de Qualitat i Igualtat en l'Educació i el seu Finançament que asseguri els recursos per augmentar la qualitat de l'ensenyament, combatre el fracàs escolar, consolidar les universitats i conferir el paper central a la investigació a la societat del coneixement.
- ➔ S'adequaran les necessitats financeres per consolidar la reforma de la LOGSE. L'estimació d'aquestes necessitats per Catalunya suposa un finançament addicional de 96.000 milions de pessetes en els propers quatre anys.
- ➔ Alfabetització informàtica dels joves. Tant els alumnes d'educació obligatòria, els estudiants universitaris, com els professors, gaudiran d'accés gratuït a Internet als seus centres educatius i compte de correu electrònic.
- ➔ Dotació suficient d'equipament informàtic i telemàtic a escoles i instituts i realització de programes i experiències innovadores d'aplicació de la informàtica i les noves tecnologies en els centres educatius.
- ➔ Implantació gradual de la gratuïtat dels llibres de text.
- ➔ Assegurem l'acompliment de l'obligació legal de tots els centres sostinguts amb fons públics d'escolaritzar de forma solidària i equivalent als alumnes amb necessitats educatives especials o procedents de minories ètniques i culturals.
- ➔ S'impulsarà (amb assignatures optatives en els plans d'estudi de les Comunitats Autònomes que no les tinguin com a oficials) el coneixement del català i les altres llengües oficials de l'Estat.
- ➔ Els joves acabaran la seva educació obligatòria parlant fluïdament una llengua estrangera.
- ➔ Per millorar les condicions de la funció docent, s'establiran nous incentius, es reconeixeran anys sabàtics durant la vida laboral i es reduirà un terç la jornada lectiva dels professors majors de 55 anys, mantenint la jornada laboral i el salari.
- ➔ Impulsar programes per ampliar el número de places educatives de 0 a 3 anys. Garantir els recursos econòmics als Ajuntaments per ampliar les activitats educatives fora de l'horari escolar a les escoles públiques. Impulsar programes d'educació ciutadana i de formació permanent tant presencial com dels mitjans de comunicació.

3.1.2. LA FORMACIÓ SUPERIOR I LA RECERCA CIENTÍFICA.

L'educació superior, la innovació i la promoció de les polítiques de recerca i desenvolupament constitueixen variables estratègiques per al creixement econòmic i la cohesió social i territorial. Per aconseguir que la formació superior tingui un paper socialment rellevant cal reformar el marc institucional de les universitats. Aquesta reforma ha d'aprofundir l'autonomia universitària, descentralitzar competències del Consejo de Universidades i federalitzar el sistema d'educació superior i recerca. Així mateix, cal incrementar el finançament de l'ensenyament superior per tal de superar el diferencial respecte a la mitjana de la OCDE, i amb l'objectiu de la millora de la qualitat. Aquest major esforç financer serà encapçalat pel sector públic i haurà d'ésser complementat amb una major implicació del sector privat, especialment en la formació continuada i la recerca aplicada. Afavorirem la investigació bàsica, el vincle entre investigació pública i les activitats empresarials, i aspirem a què les empreses situïn la innovació tecnològica com a factor estratègic del seu desenvolupament.

Seràn objectius prioritaris: la reforma del marc institucional de les universitats, incrementar el finançament per l'ensenyament superior, augmentar la qualitat, coherència i complementarietat del sistema universitari, promoure la recerca i la innovació.

Mesures:

- ➔ Revisarem l'actual ordenació universitària dins del Consell d'Universitat buscant l'acord amb les pròpies Universitats i les CCAA per tal de reforçar l'autonomia universitària, facilitar els mecanismes de gestió, fer més flexible l'estructura de les plantilles docents, etc.

- ➡ Dotarem les Universitats d'un marc estable de finançament, que les equipari en recursos pressupostaris als sistemes universitaris dels països de la UE.
- ➡ Ens proposem garantir la igualtat d'oportunitats augmentant les ajudes directes als estudiants universitaris, assolint una despesa equivalent a la mitjana dels països de la UE.
- ➡ Instaurarem un nou sistema de concessió de préstecs als estudiants d'ensenyament superior, independent del nivell d'ingressos familiars.
- ➡ Promourem la investigació universitària amb la creació de centres mixtes entre departaments universitaris, empreses i Organismes Públics d'Investigació.
- ➡ Elaborarem un programa perquè en els pròxims quatre anys dos mil investigadors d'organismes públics desenvolupin projectes i iniciatives econòmiques amb el sector empresarial.
- ➡ Millorarem l'explotació dels resultats dels Programes Marc de la Unió Europea per a la investigació i el desenvolupament tecnològic, facilitant la col·laboració investigadors-empreses i escollint objectius econòmics preferents.
- ➡ Incentivarem l'aplicació de noves tecnologies d'informació i control a les empreses, la creació de departaments d'I+D a les mateixes i el desenvolupament al nostre país del comerç electrònic.
- ➡ Farem efectiu el traspàs a les Comunitats Autònomes de la gestió de les beques universitàries amb una dotació pressupostària basada en la població.

3.1.3. LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ.

La clau per l'accés de tots els ciutadans a la Societat de la Informació és INTERNET. Cal que tots els ciutadans tinguin el dret i la possibilitat real d'accedir a Internet, al marge del seu lloc de residència. Volem assolir un nivell d'usuaris de la xarxa similar al dels països europeus més avançats en quatre anys.

Els nostres objectius: crear infraestructures d'informació, impulsar l'accés a Internet en condicions d'igualtat i de qualitat, aprofitar Internet per fer més àgils les relacions entre administració i ciutadans.

Mesures:

- ➡ Implantarem la tarifa plana a un preu assequible, no superior a 3.000 pts. mensuals per tarifa de dia i 1.000 pts. mensuals per tarifa nocturna.
- ➡ Facilitarem el desplegament de les xarxes dels nous operadors de telecomunicacions que encara no en disposen per tal d'assegurar la prestació de serveis avançats en competència.
- ➡ Ens proposem assegurar i estimular el desplegament de les xarxes dels operadors de cable per tal que les infraestructures de banda ampla arribin als ciutadans i no només al sector empresarial.
- ➡ Protegirem els ciutadans davant els nous riscos de la societat de la informació. S'haurà de pagar només pels serveis realment contractats i rebuts, a l'ús exclusiu i indefinit del seu número de telèfon, a què es preservi la seva privacitat i al secret i seguretat de les comunicacions.
- ➡ Gradualment es podran realitzar a través d'internet tot tipus de tràmits i gestions, durant les 24 hores del dia i els set dies de la setmana. Tota la documentació administrativa disponible al públic serà també accessible per internet.

3.1.4. MÉS EMPRESES.

Necessitem més i millors empreses. Per això millorarem les condicions per a la creació de noves empreses. Cal que neixin i es desenvolupin noves activitats empresarials i reforçar les existents. Cal orientar els joves també cap a la iniciativa empresarial, des del sistema educatiu i proporcionant recursos a aquells que tenen voluntat, idees i projectes. Hi ha una manca d'oferta de capital risc i sistema de garanties. Tot això coincideix amb una multiplicitat excessiva i dispersa de programes de suport a les PIMES, que no tenen efectes rellevants, essent molt elevats els costos de gestió.

Promourem polítiques de competitivitat, innovació i internacionalització i donarem suport a aquelles empreses que inverteixen en innovació, involucren els seus treballadors en el futur de l'empresa i tinguin en compte els interessos del medi ambient, dels consumidors i dels propis accionistes.

Fomentarem la transparència i les bones pràctiques en el govern de les companyies i estimularem a les empreses perquè s'adaptin amb rapidesa a la revolució de la informació.

Mesures:

- ➡ Inclusió habitual en els programes d'estudi universitaris, tècnics i de formació professional d'ensenyaments de creació i gestió d'empreses.
- ➡ Simplificació dels tràmits burocràtics per a la creació d'empreses.
- ➡ Potenciació de l'oferta de capital risc i capital llavor, mitjançant la promoció de fons de capital risc amb cobertura parcial pública de riscs.
- ➡ Creació, junt amb entitats públiques i privades, d'un Fons pel cofinançament de préstecs participatius destinats a finançar projectes de PIMES. Així mateix, reforçarem el sistema estatal de garanties per tal de facilitar l'accés i abaratir el finançament de projectes empresarials.
- ➡ Reforma del marc normatiu estatal per incentivar les empreses que destinen importants recursos financers a les activitats de recerca i desenvolupament. S'establiran incentius fiscals a l'adaptació de les empreses a les noves tecnologies de la informació, a la investigació i desenvolupament, i a la innovació. Un exemple en serà el Pla TICNOVE, destinat a la compra i renovació d'equips, aplicació i sistemes informàtics per PIMES.
- ➡ Establir incentius a la internacionalització dels grups industrials amb programes específics.
- ➡ Per estendre les bones pràctiques en el govern de les empreses que cotitzen a borsa es fomentaran les organitzacions de petits accionistes i de les que defensen els seus drets, i es dotarà a la Comissió Nacional del Mercat de Valors d'atribucions per aconseguir informació de les empreses sobre el compliment de les normes del bon govern i per fer pública aquesta informació.
- ➡ Elaborar un pla d'infraestructures de competitivitat amb un calendari precís.
- ➡ Potenciarem l'economia social i el cooperativisme amb mesures adients que aproximïn les societats de règim cooperatiu a la resta d'empreses, pel que fa al sistema de bonificacions de la Seguretat Social en la contractació de treballadors.

3.1.5. MÉS COMPETÈNCIA I MÉS RESPECTE AL CONSUMIDOR.

A Espanya s'estan configurant grans entramats empresarials en sectors de serveis públics vitals per la vida quotidiana dels ciutadans i l'activitat del teixit productiu. Amb les privatitzacions del PP s'ha produït una concentració de poder sense precedents als sectors més rellevants de l'economia, en perjudici dels consumidors i de la resta d'empreses que competeixen en el mercat. Per això, volem defensar la competència, perquè fa més fort el teixit empresarial, estimula el progrés tecnològic i, sobretot, beneficia els consumidors.

Ens comprometem a: afavorir la competència en els mercats de productes i serveis comercials, facilitar al conjunt d'empreses del teixit productiu la reducció dels costos per serveis consumits, protegir els consumidors dels abusos dels monopolis.

Mesures:

- ➡ Estimular la liberalització i la competència, de forma especial en els serveis públics comercials. Promulgarem una nova Llei de Defensa de la Competència que reforçarà les funcions, mitjans i grau d'independència del Tribunal de Defensa de la Competència i li atribuirà les funcions instructores que ara exerceix el Servei de Defensa de la Competència.
- ➡ Reforçar les atribucions i la independència dels organismes reguladors encarregats de la regulació d'activitats monopolístiques o d'oligopolis, i introduir transparència i participació de les parts interessades en el seu funcionament.
- ➡ Fomentar la introducció de noves empreses en els serveis bàsics de privatització recent i accelerar el ritme d'atribució de drets d'elecció als consumidors. Pel sector elèctric aquesta mesura serà efectiva abans del 2002 pel 100% de consumidors. També accelerarem el procés de liberalització del sector del gas, i la terminació del període de monopoli transitori s'avançarà al 2005.
- ➡ Elaborarem un 'Estatut del Consumidor' per generalitzar la defensa dels consumidors, i estimularem legal i financerament la seva actuació col·lectiva.

3.1.6. TREBALL I FORMACIÓ PER A TOTS.

El creixement econòmic i el dinamisme en l'activitat empresarial és fonamental per a la creació d'ocupació. Tanmateix, Espanya té un problema d'atur estructural, que no es resoldrà només amb el creixement econòmic. També té un problema de falta d'igualtat perquè les dones s'incorporin al món laboral en les mateixes condicions i amb taxes d'activitat similars a les dels homes. I també té un problema de manca de qualitat en l'ocupació que s'està creant. El govern socialista desenvoluparà noves polítiques actives d'ocupació, en un context de concertació amb els sindicats i els empresaris.

Com a principals objectius cal assenyalar: la prioritat absoluta a l'augment de la taxa d'activitat de la dona i a millorar les seves condicions d'ocupació; promoure la readaptació i la reducció dels temps de treball, com a element de progrés i perquè els homes i dones puguin compartir el treball, la família i l'oci, aprofitant els augments de productivitat que suposa la nova base tecnològica; millorar les possibilitats d'ocupació de dos col·lectius específics entre els aturats sense qualificació i els de llarga durada. Els menors de 30 anys que no han tingut treball i les dones que busquen primera feina o es reincorporen al món laboral; elevar la qualitat dels llocs de treball creats i la seguretat laboral; difondre l'economia social; proporcionar a totes les persones en edat de treballar l'accés a noves qualificacions durant la seva vida laboral.

Mesures:

- ➡ Promourem un marc legislatiu que incentivi la reducció de la jornada laboral a 35 hores setmanals. Aquest marc legislatiu contemplarà com element essencial la reducció de la jornada a partir de la negociació entre les organitzacions empresarials i sindicals.
- ➡ Es promourà l'eliminació progressiva de les hores extres retribuïdes, afavorint la implantació del 'compte d'hores' i la seva permuta per jornades completes de descans.
- ➡ Tots els desocupats menors de 30 anys, abans que hagin estat un any a l'atur, rebran una oportunitat en forma de feina, formació o pràctiques laborals.
- ➡ En totes les activitats desenvolupades en execució de les polítiques actives que s'incorporin al Pla d'Ocupació del govern socialista, es reservarà un percentatge de places destinat a dones igual al d'inscrites com desocupades en l'Oficina d'Ocupació corresponent.
- ➡ S'aplicarà el subsidi d'atur a incentivar la contractació de treballadors majors de 45 anys que hagin estat aturats més de dos anys. Per les dones que es reincorporen al món laboral amb un any d'atur s'aplicarà un incentiu equivalent.
- ➡ Per reduir el nivell de temporalitat s'impulsarà la racionalització de la gamma de contractes actualment existents, cercant la seva simplificació i de la convergència en les condicions de treball de tots els treballadors i treballadores espanyols.
- ➡ Impulsarem que els treballadors contractats a través de les ETT's passin a gaudir d'un contracte permanent, amb categoria laboral definida, un cop hagin cobert les dues primeres missions a la mateixa empresa usuària.
- ➡ Exigirem el compliment exacte de la Llei de Riscos Laborals, la generalització dels serveis de prevenció i mesures que acabin amb l'intolerable nivell d'accidents de treball.
- ➡ Les pre-jubilacions es finançaran amb un nou fons de compensació específic, que es nodrirà amb aportacions empresarials.
- ➡ Potenciarem la participació de l'economia social en programes públics d'atenció als drets de les persones.
- ➡ Facilitarem l'accés de l'economia social als serveis de suport i a les línies de finançament destinades a les empreses, i en reforçarem les estructures de representació.
- ➡ Cada treballador i treballadora tindrà dret a 15 mesos de permís per a formació, repartits durant la seva vida laboral, amb reserva de lloc de treball i gratuïtat dels cursos de formació als que assisteixi.
- ➡ Reorientarem la fiscalitat cap a un pes menor dels impostos sobre el treball (particularment les cotitzacions sobre els salaris més baixos) amb l'objectiu de crear llocs de treball i cap a la seva substitució per impostos ecològics que redueixin l'ús de substàncies perilloses.
- ➡ Impulsarem d'acord amb les Comunitats Autònomes la creació d'un Observatori de la formació professional participat pels agents socials i econòmics que adapti aquesta formació a les necessitats actuals.

3.1.7. MILLORS INFRASTRUCTURES PER CRÉIXER I EQUILIBRAR EL TERRITORI.

S'ha d'invertir fort en infraestructures, amb l'objectiu de millorar la connexió amb la resta d'Espanya, amb Europa i, especialment, amb l'arc mediterrani, per millorar la nostra situació competitiva i facilitar-ne el desenvolupament econòmic. S'ha de completar una xarxa d'infraestructures que elimini els obstacles existents a la mobilitat de les persones i les mercaderies en parts importants del territori i que permeti reduir la mobilitat obligada i fixar la població en el territori. Cal impulsar l'ús del ferrocarril, particularment el de rodalies metropolitanes, pels seus efectes positius sobre la mobilitat i el medi ambient.

S'ha de superar el dèficit territorial d'infraestructures i xarxes de comunicació a Catalunya. Per dotar a Catalunya de les grans infraestructures de connectivitat necessàries s'haurà d'efectuar inversió estatal per sobre d'un bilió de pessetes en el període 2000-2004. Els nostres objectius són: dotar el país de les grans infraestructures de competitivitat, vertebrar el territori i facilitar-ne la permeabilitat, superar els dèficits ambientals amb criteris de sostenibilitat.

Mesures:

- ➔ Garantir la construcció de la tercera pista, les noves terminals i la zona logística de l'aeroport de Barcelona, i impulsar zones de manteniment i d'indústria auxiliar, i convertir l'aeroport de Barcelona en el nus de connexió internacional del Sud d'Europa.
- ➔ Impulsar el Pla Director de l'aeroport de Reus.
- ➔ Fer que el TGV arribi el 2004 a l'estació central de la Sagrera i a la frontera francesa.
- ➔ Fer arribar l'amplada internacional per a mercaderies als ports de Barcelona i Tarragona i als aeroports de Barcelona, Reus i Girona.
- ➔ Convertir els ports de Barcelona i Tarragona en motors econòmics de Catalunya.
- ➔ S'han d'acomplir les obres pendents de competència estatal del Pla de Carreteres 1994-2001, i s'haurà de dissenyar un Segon Pla de Carreteres, de desenvolupament del Pla Director d'Infraestructures. Les noves autopistes es faran amb finançament públic estatal segons criteris que tindran en compte la intensitat del tràfic.
- ➔ Donar prioritat a la construcció de l'Autovia Lleida-Osca.
- ➔ No s'autoritzarà cap pròrroga de les concessions actuals d'autopistes de peatge, que hauran de revertir en titularitat pública no més enllà de la seva extinció.
- ➔ Es crearà un fons de rescat de peatges i de manteniment de les autopistes i autopistes a partir dels impostos lligats a les autopistes (beneficis, IVA).
- ➔ Es prestarà especial atenció als projectes vinculats a la celebració del Fòrum de les Cultures (Fòrum 2004) a la desembocadura del Riu Besòs.
- ➔ Completar les infraestructures ambientals del Pla del Delta del Llobregat, molt especialment, la depuradora d'aigües residuals i la recuperació de l'aqüífer.
- ➔ S'agilitzaran les actuacions del Canal Segarra-Garrigues i el Pla de les Rieres del Maresme.
- ➔ És necessari accelerar la presa de decisions per afrontar el dèficit d'aigua a Catalunya a les conques internes. Aquestes decisions han de garantir les dotacions d'aigua destinades al rec de les zones agrícoles. Cal declarar d'interès general les infraestructures hidràuliques necessàries per garantir i resoldre adequadament aquest abastament d'aigua a una de les zones motor de l'economia espanyola.

➔ 3.2. MÉS BENESTAR I MÉS IGUALTAT.

El nostre objectiu és proporcionar benestar a tots els ciutadans i ciutadanes, i oportunitats per viure en plenitud i salut en cada una de les etapes de la vida, com també protegir les persones que es troben en risc de marginalitat. Hem de combatre també les noves formes de desigualtat, que afecten de manera més anònima i individual les persones, molt especialment els joves, les dones, els immigrants i la gent gran, així com les manifestacions d'aquestes noves desigualtats: l'atur juvenil, la nova pobresa urbana, la violència no reivindicativa i les tensions entorn dels immigrants. Hi ha una sèrie de polítiques i serveis que han de configurar un nou pilar de l'Estat de Benestar, que es desenvoluparan en col·laboració amb les Comunitats Autònomes i molt especialment, amb els Ajuntaments.

El combat contra les noves desigualtats necessita un Nou Contracte Social entre generacions per incorporar tots els joves a la vida social i garantir les condicions perquè la gent gran pugui exercir tots els drets. Calen polítiques socials integrades que no poden ser gestionades en exclusiva per organismes centrals especialitzats. La viabilitat i la sostenibilitat del nostre sistema de benestar depèn de la voluntat d'aplicar aquestes polítiques i de la capacitat de generar noves oportunitats econòmiques. Per això, és necessari el creixement de la taxa d'ocupació femenina, la inserció laboral dels joves, polítiques actives d'integració dels immigrants i l'impuls de polítiques de natalitat.

En el segle que s'acaba, l'avenç cap a la igualtat efectiva ha estat important, però encara resten molts espais de desigualtat. Cal eliminar les desigualtats existents, per tal que dones i homes tinguin igualtat de drets i possibilitats reals.

Ens comprometem a combatre tota forma de desigualtat o discriminació, i en particular, per raó d'orientació sexual.

3.2.1. UNA SOCIETAT AMB IGUALTAT EFECTIVA ENTRE DONES I HOMES.

Les dones han d'assolir la plena igualtat de drets efectius i la plenitud com a persones en la vida laboral, formativa, professional i política. Han de poder conciliar la família i la maternitat com a dret i oportunitat que cal protegir des dels poders públics de forma efectiva. Aquest és el nostre compromís. La presència creixent de les dones a la vida social demostra que la seva contribució és indispensable a la vida col·lectiva. S'ha d'assumir socialment que aquesta igualtat és profitosa, tant per a les dones com per als homes.

Construir una societat amb igualtat efectiva requereix: una cultura igualitària en què dones i homes siguin tinguts en compte en les mateixes condicions i impulsar projectes coeducatius; conciliar el treball remunerat amb el treball domèstic i l'opció a la maternitat, i promoure que es comparteixin les responsabilitats entre dones i homes; facilitar l'accés de les dones a l'ocupació i l'autoocupació, i promoure una major presència en llocs de responsabilitat pública i privada; donar resposta política a tota forma de violència contra les dones.

Mesures:

- ➡ Cal generalitzar la coeducació i fomentar l'elecció d'estudis professionals, sense biaixos de gènere per als nois i les noies.
- ➡ Les polítiques per la igualtat d'oportunitats han de tenir una aplicació transversal de tot el Govern.
- ➡ Fomentarem la redistribució del treball i l'ocupació entre dones i homes, a partir de la disminució dels horaris laborals.
- ➡ Ampliarem les excedències per raons familiars. Es reconeixeran com efectivament cotitzats a la Seguretat Social els tres anys d'excedència per tenir cura dels fills.
- ➡ Ampliarem al 100% la prestació per baixa laboral de la dona durant l'embaràs per riscos per ella o pel fetus.
- ➡ Reconeixem el dret a un permís de paternitat de quatre setmanes, addicional a les setze per maternitat, pel pare en cas de naixement o adopció d'un fill.
- ➡ Estendrem l'educació infantil de 0 a 3 anys.
- ➡ Mitjançant un Conveni Especial voluntari amb la Seguretat Social, amb cotitzacions socials assequibles, establim pensions contributives de jubilació per persones que, per la seva responsabilitat familiar, treballen exclusivament en tasques de la seva llar.
- ➡ Proposarem mesures que diversifiquin les opcions de treball, i que potenciïn la participació de les dones en sectors emergents i la seva promoció a nivells elevats de responsabilitat.
- ➡ Reformarem la llei electoral per garantir la presència equilibrada en les llistes electorals (ni més d'un 60% ni menys d'un 40% d'homes i dones per avançar cap a la democràcia paritària.
- ➡ El respecte a l'autonomia i la responsabilitat de la dona en la decisió sobre la seva maternitat aconsellen la revisió de l'actual legislació sobre interrupció voluntària de l'embaràs. Cap dona anirà a la presó per haver pres aquesta decisió. Proposarem l'aprovació d'una Llei sobre la interrupció voluntària de l'embaràs que posi final a les limitacions actuals i asseguri l'atenció sanitària integral a la dona que s'aculli.
- ➡ Crearem una Delegació del Govern contra la violència de gènere, amb les competències i recursos necessaris per la seva efectivitat.

3.2.2. ELS JOVES, PROTAGONISTES DEL XXI.

Els joves del nostre país integren la generació més preparada, però s'enfronta a grans incerteses. Des del primer moment de la seva vida adulta ha de fer front als canvis que la nova societat de la informació introdueix en la vida econòmica i social. Avui la joventut és un període vital allargat en el temps, que permet viure la plenitud personal a través de l'oci i la cultura. Però, és també un moment marcat per la tensió dels estudis, les dificultats per trobar feina i per accedir a l'habitatge. Per això, una política per a joves requereix que el conjunt de l'acció de govern integri la solució als problemes que els afecten.

Hem d'aconseguir un ventall més ampli d'oportunitats pels joves i que cap jove es trobi sense feina i/o formació. Prioritàriament hem de facilitar als joves l'accés a l'habitatge per tal de permetre la seva autonomia. En les decisions públiques és imprescindible comptar amb la participació juvenil.

Mesures:

- ➡ Posarem en marxa a l'inici de la legislatura d'un Pla de Xoc per la primera ocupació i per la reducció dràstica de la temporalitat.
- ➡ Tota persona desocupada menor de 30 anys rebrà una proposta en forma d'ocupació, formació o pràctica laboral abans que sigui un any a l'atur.
- ➡ Una reforma de les ETT's dirigida a evitar pràctiques fraudulentas en la contractació i incrementar el llistat d'activitats i treballs exclosos per la seva contractació a través d'aquestes empreses.
- ➡ Impulsarem una actuació concertada entre les administracions públiques per dissenyar un Pla de l'Habitatge Jove. Una peça central d'aquest Pla serà la creació d'un Parc d'Habitatge de Lloguer per Joves de 200.000 apartaments durant la legislatura, en condicions econòmiques adients.
- ➡ Reformarem la llei de l'IRPF per restablir els beneficis fiscals a favor de lloguer d'habitatge.
- ➡ Modificarem l'actual article 245.2 del Codi Penal, eliminant les penes privatives de llibertat relatives a l'ocupació de béns immobles abandonats.
- ➡ Suprimirem el servei militar obligatori i la prestació social substitutòria l'any 2000, perquè cap jove hagi d'incorporar-se obligatòriament a files el 2001, inclosos els joves que són en pròrroga, pendents de classificació o reconeixement.
- ➡ Fixarem en 18 anys la majoria d'edat penal.
- ➡ Impulsarem la creació de l'EuroCarnet Jove, unificant els instruments de promoció de transports públics terrestres actuals, abaratint les seves tarifes, per a la franja compresa entre els 14 i els 26 anys.

3.2.3. MÉS COMPROMÍS AMB LA GENT GRAN.

Volem liderar un nou impuls col·lectiu de solidaritat amb la gent gran. Volem reforçar la seva autonomia personal i la seva qualitat de vida, facilitar la seva integració social i realització personal i garantir que puguin viure amb plenitud. En la propera legislatura s'ha de garantir el futur a llarg termini del sistema públic de protecció social.

Mesures:

- ➡ Garantirem la consolidació del Sistema de Pensions i la seva gradual millora d'acord amb el creixement de la riquesa del país.
- ➡ Augmentarem significativament les pensions mínimes i no contributives amb efectes d'1 de gener de 2000.
- ➡ Suprimirem l'actual incompatibilitat entre pensió de viduïtat i matrimoni pels supòsits de matrimoni entre pensionistes. Equipararem les pensions mínimes de viduïtat amb les mínimes de jubilació.
- ➡ Augmentarem els recursos personals i materials dirigits a les persones afectades per demències senils i per noves patologies, com la malaltia d'Alzheimer.
- ➡ Impulsarem mesures que permetin incrementar i millorar la flexibilitat i adaptació dels més grans en la seva transició de la vida laboral activa a la jubilació.
- ➡ Impulsarem la possibilitat de fer compatible la percepció d'una pensió parcial de jubilació amb el treball per compte aliè en determinades circumstàncies.
- ➡ Impulsarem més serveis d'atenció domiciliària a la gent gran per tal de garantir que aquests ciutadans i ciutadanes perllonguin el màxim possible el fet de residir en els seus habitatges.

3.2.4. SUPORT A LES FAMÍLIES.

Les famílies es veuen obligades a assumir amb els seus propis recursos, responsabilitats, preparació i una sobrecàrrega excessiva en termes d'atenció a la infància, manteniment de fills aturats, ajuda a discapacitats o cura d'ancians dependents. Sobrecàrrega que redueix la qualitat de vida de tots els seus membres i limita les opcions, especialment de la dona, per incorporar-se al mercat laboral. Les mesures dissenyades, en col·laboració amb les CCAA i els Ajuntaments, representen un nou desenvolupament de l'Estat de Benestar:

Seràn objectius centrals d'un govern socialista: afavorir la creació el desenvolupament i l'estabilitat de les famílies, establir polítiques singulars de suport a les famílies i d'increment de la natalitat, assegurar que els pares puguin conciliar la vida laboral i familiar.

Mesures:

- ➡ Garantirem l'assistència domiciliària per famílies que tenen al seu càrrec persones que no es puguin valer per si mateixes.
- ➡ Impulsarem i dotarem de finançament programes de creació d'una xarxa d'Escoles Infantils, públiques o concertades, que atenguin als nens entre 0 i 3 anys i ampliarem les activitats extracurriculars a les escoles públiques.
- ➡ Corregirem l'actual tractament discriminatori en les desgravacions fiscals per fill que fa que siguin majors quant major és el nivell de renda familiar.
- ➡ Millorarem el tractament fiscal de les famílies amb un únic perceptor de rendes que procedeixin del treball personal mitjançant la divisió limitada de les rendes entre els dos cònjuges.
- ➡ Establirem una deducció en quota per despeses de guarda de fills, quan ambdós cònjuges treballin fora de la llar.
- ➡ Catalunya ja ho ha fet. Espanya també ho ha de fer. Per això, regularem el règim jurídic de les relacions afectives de convivència diferents del matrimoni, per la seva equiparació a tots els efectes.
- ➡ Modificarem la Llei de Separació i Divorci per establir la possibilitat del trencament matrimonial no causal, i per fer més àgils els processos de separació i divorci, especialment en el que es refereix a l'adopció de mesures cautelars personals i econòmiques.
- ➡ Crearem un Fons Econòmic de Garantia per atendre els incompliments de les obligacions sobre els pagaments de pensions alimentàries derivades de trencaments matrimonials.
- ➡ Eliminarem els obstacles administratius que ara dificulten la investigació real del patrimoni dels cònjuges, i per tant, permeten defugir les obligacions vinculades als procediments de separació i divorci.
- ➡ Reconeixerem el dret propi a l'adjudicació d'una 'quota de vidu' sobre el valor de l'herència al cònjuge supervivent.

3.2.5. L'HABITATGE ÉS UN DRET SOCIAL.

En l'actualitat, el dret a un habitatge digne no pot ser exercit per una part de la població a causa de la seva precarietat econòmica i l'alt nivell dels preus del mercat. L'oferta pública d'habitatge social és escassa. L'evolució de la població, els canvis familiars i socials, l'envelliment del parc d'habitatges existent i l'aparició de noves necessitats (famílies monoparentals, joves, persones grans, persones immigrades) han generat una demanda d'habitatges a la qual no s'ha donat solució.

Encara que la legislació estableix l'accés a un habitatge digne com un dret dels ciutadans, la realitat és que fa falta la construcció de molts més habitatges per a les famílies amb els recursos més baixos i l'adopció de mesures que facilitin l'accés a la propietat o al lloguer d'aquests habitatges. Aquestes actuacions es duran a terme prioritàriament des de l'àmbit del govern local en concertació amb les Comunitats Autònomes.

3.2.6. EL CAMP, UN LLOC PER VIURE I PROSPERAR.

Tot i que Catalunya disposa ja de totes les competències en matèria de política agrària i que, per tant, podria semblar més lògic limitar-nos a fixar els nostres plantejaments en el Programa de Govern per a Catalunya, no podem oblidar que és la Unió Europea la que estableix les grans línies de la Política Agrària Comunitària i per això cal definir la posició d'Espanya en relació a la mateixa.

És, doncs, en el marc de la normativa comunitària relativa a les OCM (Organitzacions comunes de Mercats) reguladores de les diverses produccions agràries i a les noves disposicions sobre desenvolupament rural que cal contemplar les següents prioritats:

- ➡ En el procés d'interlocució amb les autoritats comunitàries, la posició espanyola ha de ser el resultat de la integració de les posicions de les diverses Comunitats Autònomes a través de les conferències sectorials d'agricultura.
- ➡ El procés d'assignació de drets de plantació i de quotes de producció ha d'atendre criteris de proporcionalitat entre les diverses Comunitats Autònomes atenents a les seves produccions històriques.
- ➡ Les polítiques de desenvolupament rural han d'atendre les següents prioritats:
 - La incorporació de joves a l'activitat agrària.
 - Un suport explícit a l'enfortiment de les empreses familiars agràries que siguin potencialment viables i competitives.
 - Potenciar l'associacionisme agrari i la seva intervenció en els processos de transformació i comercialització dels productes.
 - El foment d'unes produccions de qualitat.
- ➡ Els processos de producció agrària han de ser absolutament respectuosos amb la conservació i preservació del medi natural.
- ➡ Els processos de producció han d'incorporar exigències rigoroses pel que fa a les garanties sanitàries dels productes destinats a l'alimentació.

3.2.7. SANITAT: ENFORTIR UN SISTEMA PÚBLIC DE QUALITAT.

Avui moltes Comunitats Autònomes ja gaudeixen de competències en matèria de sanitat. Tanmateix, les polítiques bàsiques que determinen les prestacions del sistema sanitari, el seu finançament i els drets dels ciutadans a l'equitat i a l'accés als serveis sanitaris es determinen a nivell estatal. El dret fonamental a la protecció de la salut està clarament recollit a la nostra Constitució i correspon als poders públics organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives, mitjançant les prestacions i els serveis necessaris i fomentar l'educació sanitària.

Els socialistes volem enfortir el sistema sanitari públic que vàrem fer possible i, sobretot, volem que continuï sent un instrument bàsic de la igualtat i del benestar de tots els ciutadans. Volem un sistema sanitari públic més eficaç, millor gestionat i més modern, que ofereixi seguretat davant de la malaltia. Un sistema sanitari adaptat als nous reptes que la nostra societat es planteja.

Cal assegurar una alta qualitat en els serveis sanitaris i una esmerçada atenció als ciutadans, sigui quin sigui el seu nivell econòmic; enfortir un Sistema Nacional de Salut concebut com un servei públic accessible per a tothom, gestionat per les diferents Comunitats Autònomes i dotat d'un potent Consell Interterritorial de Salut com organisme de cooperació, de participació, de decisió i de definició de les polítiques comunes de salut; estendre progressivament les prestacions de la sanitat pública; una protecció eficaç de la salut i garantir un entorn social i un estil de vida saludable; promocionar l'educació per a la salut; resoldre els problemes de finançament de la sanitat.

Mesures:

PER UNA SANITAT DE MÉS QUALITAT, MÉS ACCESSIBLE I AMB UN MILLOR SERVEI AL CIUTADÀ.

- ➡ Incrementar la capacitat d'elecció per part del ciutadà de metge de capçalera, d'especialista, de centre sanitari i d'hospital.
- ➡ El metge d'atenció primària o de capçalera com a guia i assessor del malalt vers el sistema sanitari.
- ➡ Possibilitar l'accés a una segona opinió mèdica.
- ➡ Més confort i una nova cultura de servei al ciutadà que tingui cura del dret a la intimitat del malalt, que elimini la burocràcia innecessària i que millori l'entorn físic dels hospitals i centres sanitaris fent-los més acollidors. Caminar progressivament, en les noves instal·lacions hospitalàries, cap a les habitacions individuals. Garantir els drets dels pacients a ser atesos en les seves queixes i reclamacions.
- ➡ Garantir terminis màxims d'espera per a intervencions quirúrgiques, proves, visites... per tal d'assegurar a tots els ciutadans el seu dret a l'atenció sanitària en un temps raonable.

- ➔ Atendre les persones dependents amb l'atenció domiciliària mèdica i cures domiciliàries d'infermeria sempre que sigui necessari.
- ➔ Incorporar progressivament els serveis dentals al sistema sanitari públic, començant per una atenció bucodental completa a tots els nens i nenes de 7 a 16 anys, oferint-los serveis preventius i curatius.
- ➔ Garantir a les persones grans pròtesis dentals, aparells auditius i ulleres a un preu assequible d'acord amb la seva capacitat econòmica.
- ➔ Tenir l'excel·lència i la qualitat clínica com a objectiu de la política sanitària. Una pràctica mèdica d'alta qualitat basada en l'evidència científica i en els valors de l'ètica professional i del servei públic. Incrementar l'accessibilitat dels professionals a la informació científica.
- ➔ Creació de la Biblioteca Nacional de Medicina i de l'Institut Nacional de qualitat i d'Avaluació Mèdica vinculat al Consell Interterritorial de Salut.
- ➔ Una nova empena a la investigació científica mèdica i l'impuls de reformes en la formació dels professionals sanitaris.

MILLORAR LA QUALITAT DELS SERVEIS FARMACÈUTICS

- ➔ Informació veraç i comprovada al personal mèdic sobre la utilitat i eficàcia dels diversos productes farmacèutics.
- ➔ Mesures per a la introducció massiva dels medicaments genèrics i una política eficaç de preus de referència.
- ➔ Mesures per tal que els malalts rebin a les farmàcies la quantitat exacta de les medicines que precisin per a cada tractament.
- ➔ Revisió sistemàtica del valor terapèutic o curatiu dels medicaments.
- ➔ Introducció de la transparència en la política farmacèutica. Iniciar un nou diàleg amb els agents del sector per tal que puguin fer les seves previsions i inversions.

UN MODEL RENOVAT DEL SISTEMA NACIONAL DE SALUT MÉS EFICAÇ I MÉS EFICIENT.

- ➔ Manteniment de l'actual sistema de cobertura universal i de finançament de la sanitat mitjançant els pressupostos generals.
- ➔ Completar les transferències de l'Insalud a les Comunitats Autònomes que encara no la tenen, garantint a tots els ciutadans per igual, visquin on visquin, l'equitat d'accés, de recursos i d'utilització del sistema sanitari.
- ➔ Anular els incentius fiscals introduïts pel Partit Popular amb l'ajut de Convergència i Unió per la subscripció de pòlisses sanitàries privades que promouen la implantació d'un sistema privat de sanitat front el servei públic.
- ➔ Impossibilitar l'oferiment dels hospitals i centres de la xarxa pública de serveis a pacients del servei públic que puguin comportar un pagament extraordinari per part d'aquest (suplements per habitació individual, pagament de les pròtesis per una intervenció quirúrgica, operacions a les tardes pagant l'import, etc.).
- ➔ Increment de l'autonomia de gestió dels hospitals i centres d'atenció primària.
- ➔ Introducció d'una nova cultura de gestió pública democràtica dels serveis sanitaris públics.
- ➔ Millora del sistema de relacions laborals. Un nou marc de relació estatutària laboral, respectant els drets adquirits pel personal sanitari en un nou marc de relacions laborals.
- ➔ Transparència i participació en les decisions de política sanitària. Mecanismes clars de consulta i de participació d'experts, professionals i de la societat. Promoure una millor vinculació local de la població en els seus serveis sanitaris.

UNA VIDA SALUDABLE: LA SALUT PÚBLICA.

- ➔ Garantir com a dret bàsic de la nostra societat la seguretat i la higiene en el treball, la seguretat en els aliments, la qualitat sanitària de l'aigua, de l'aire i del medi ambient, la seguretat dels productes de consum, la tranquil·litat i l'absència de sorolls i d'altres agents nocius, la seguretat en els edificis i en els espais públics i d'oci.
- ➔ Convertir en una realitat la Seguretat i l'Higiene en el Treball, assegurant que el treball no pugui ser un factor de malaltia o de mort sinó un instrument per a potenciar la salut i el benestar: millorar l'estabilitat i disminució de la precarietat; participació activa dels agents socials i dels treballadors a les empreses; creació d'inspeccions de treball específiques per salut; i seguretat i promoció d'investigació en salut i higiene laboral.

- ➔ Establiment d'una Agència de Seguretat i Higiene Alimentària depenent del Consell Interterritorial de Salut, per tal d'enfortir la coordinació efectiva de les estructures de control d'aliments a tot l'Estat i en col·laboració amb els organismes de la Unió Europea. Eradicar l'ús de substàncies prohibides o nocives; harmonització de les normes europees, estatals i autonòmiques, eliminant la inseguretat jurídica i la inseguretat alimentària; i oferir garanties de seguretat en tots els nivells de la cadena alimentària.
- ➔ Vincular a la protecció de la salut la protecció del medi ambient i la conservació dels recursos naturals. Exigir per llei estudis d'impacte per a la salut en aquells projectes que puguin comportar riscos per a la salut de les persones.
- ➔ Una política de promoció activa de la salut front al tabaquisme, les drogues, l'alcoholisme i la manca d'exercici.
- ➔ Cercarem el consens social i polític per possibilitar una política activa de medicalització dels problemes ocasionats per l'heroïna i la cocaïna, que podran ser obtingudes mitjançant prescripció i seguiment mèdic i en condicions controlades.
- ➔ Un bon sistema d'informació socioepidemiològica, de malalties, d'accidents laborals, de tràfic i domèstics, que ajudi al disseny d'estratègies de prevenció i d'intervenció.

3.2.8. CONTRA L'EXCLUSIÓ SOCIAL: QUE NINGÚ NO ES QUEDI ENRERA.

Si a una societat hi ha persones o grups que se senten exclosos o abandonats, la desintegració social erosiona el dinamisme que la societat necessita per enfocar el futur amb il·lusió. La marginació i l'exclusió social són problemes que, per la seva dimensió humana i social, han d'ocupar un espai central en l'acció dels socialistes.

En aquest àmbit hi ha encara problemes sense resoldre i nous reptes. En els darrers anys el perfil de la pobresa ha canviat; s'ha rejuenit i avui té més incidència entre els 20 i els 30 anys. L'augment de la desocupació de llarga durada, l'existència de dones soles amb càrregues familiars i d'immigrants que venen aquí fugint de la fam i la misèria plantegen un quadre d'amenaques d'exclusió social al qual s'ha de donar respostes. Respostes amb nous enfocaments, perquè els problemes presenten característiques noves.

Ens proposem: donar un enfocament transversal a la lluita contra la pobresa i l'exclusió social; fer front als riscos de marginació allí on es produeixen, actuant a escala local i considerant totes les dimensions del problema: social, econòmica, urbanística, mediambiental i de convivència; augmentar l'esforç de la societat per millorar els programes d'atenció i prevenció a l'exclusió social. Impulsarem la cooperació entre el sector públic i les iniciatives socials i ONG's per la seva capacitat de col·laboració voluntària i atenció a problemes específics.

Mesures:

- ➔ En educació posarem en marxa noves polítiques contra el fracàs escolar i a favor de la integració a les escoles i als instituts dels alumnes amb dificultats.
- ➔ Prioritzarem, en les polítiques d'ocupació, els grups més castigats per l'atur: aturats de llarga durada i sense qualificacions; dones que s'incorporen per primera vegada al mercat laboral i; joves fins als 30 anys.
- ➔ En el marc de les polítiques d'equitat respecte de la dona afavorirem a les que disposen de menys autonomia personal: mestresses de casa, vídues i aturades amb càrregues familiars.
- ➔ Erradicació del barraquisme i l'infrahabitatge.
- ➔ Un Fons Estatal establirà les dotacions econòmiques necessàries per la progressiva generalització i ampliació de la xarxa de serveis socials, en col·laboració amb les Comunitats Autònomes i amb el protagonisme de les Corporacions Locals.
- ➔ Impulsarem la formulació de Programes de Regeneració de Barris, que agruparan les actuacions conjuntes i coordinades precises per la regeneració urbana. Aquests programes es dissenyaran i posaran en pràctica a cada barri, integrant-hi totes les actuacions de les diferents administracions.

3.2.9. IMMIGRANTS: LA NOVA FRONTERA SOCIAL.

La Integració és la principal frontera que els immigrants es veuen obligats a creuar. Saber-ho i reconèixer-ho és el camí per assegurar la nostra dignitat com a societat. Canalitzar la immigració és més important que intentar frenar-la. Els immigrants no poden perdre el dret a ser tractats com éssers humans i són, per tant, titulars de drets inalienables.

Considerem objectius essencials: fomentar els valors de tolerància, respecte i integració per a tothom, independentment dels seu origen, ètnia, procedència; creença o cultura; aplicar una política adequada i rigorosa d'immigració; garantir els drets bàsics als immigrants; prevenir i combatre la discriminació, l'abús i la violència contra els immigrants.

Mesures:

- ➡ Per impulsar els valors integradors utilitzarem programes específics d'educació a tots els nivells i reclamarem la cooperació dels medis de comunicació social.
- ➡ Desenvoluparem una política d'acords bilaterals sobre emigració amb els països d'on són originaris la major part dels immigrants al nostre territori.
- ➡ Simplificarem les exigències per viure i treballar a Espanya. Concedirem el permís de treball de forma automàtica als residents legals a Espanya i garantirem el dret al reagrupament familiar. Les resolucions negatives de l'administració, en qualsevol cas, garantiran l'audiència a l'interessat i seran sempre motivades.
- ➡ Reconeixem la nacionalitat espanyola d'origen als fills nascuts a Espanya si algun dels pares fóra resident legal en el moment del naixement.
- ➡ Vetllarem per un compliment escrupulós en el desplegament reglamentari de la Llei d'Estrangeria en relació als drets de residència legal a Espanya, d'igualtat de drets socials, especialment d'assistència sanitària i d'educació bàsica obligatòria i gratuïta. Garantirem una respectuosa atenció administrativa.

3.2.10. MEDI AMBIENT: UN COMPROMÍS POLÍTIC.

La protecció del medi ambient i la sostenibilitat són una de les prioritats decisives de tots els governs progressistes. Les polítiques i decisions preses a nivell estatal i internacional poden condicionar (especialment en aspectes fiscals, energètics, etc) les condicions de preservació i foment del medi ambient. En àmbit estatal, farem de la política mediambiental una política transversal que serà present al conjunt de les decisions: en la decisió i disseny de les infraestructures de transport i hidràuliques, en la definició de la política industrial, la política energètica i la fiscal. També, en els valors incorporats en la política educativa. Assegurarem la sostenibilitat del país, millorarem la qualitat de vida, i equilibrarem el balanç energètic.

Mesures:

- ➡ L'Administració incorporarà criteris mediambientals en l'avaluació prèvia a la decisió sobre plans i programes d'inversió estatal, en particular en la construcció d'autovies i infraestructures ferroviàries, i nous criteris en la contractació pública, que prioritzin a les empreses sotmeses a ecoauditoria i que, a igualtat de mèrits, excloguin a aquestes empreses que hagin comès infraccions ecològiques.
- ➡ Reorientarem la fiscalitat envers un pes menor dels impostos sobre el treball per crear ocupació i la seva substitució per impostos ecològics dirigits a reduir l'ús de substàncies perilloses.
- ➡ Impulsarem polítiques per disminuir els residus en origen, especialment en el cas dels residus industrials. En el seu tractament, l'alternativa d'incineració ha de donar pas a la del reciclatge.
- ➡ Volem acabar el recorregut de l'energia nuclear. Procedirem al tancament de les centrals nuclears de manera esglaonada i ordenada durant els pròxims 15 anys. I tancarem l'any 2000 les centrals de Garoña i Zorita. Aquest procés es realitzarà sobre els següents pilars; garantint que el preu de l'electricitat evolucionarà per sota de l'IPC en els propers anys; Impuls de noves activitats en les comarques d'assentament de les centrals nuclears; incorporació gradual dels costos associats a la seva producció en els preus de l'energia d'origen nuclear; i incentius per augmentar el pes del gas natural i de les energies renovables en el consum total d'energia. A més, ens comprometem a no autoritzar activitats de reprocessament de combustible nuclear a Espanya.
- ➡ Donarem un fort impuls a les energies renovables, per arribar al 2010 al 15% del consum total d'energia primària. En aquesta direcció, posarem en marxa un programa d'instal·lació en quatre anys de 50.000 terrats fotovoltaics, així com la instal·lació de plafons solars en edificis públics i vivendes protegides.
- ➡ Ens comprometem a impulsar l'increment de l'oferta de sòl urbanitzat en l'àmbit competencial corresponent i donarem prioritat a la regeneració urbana, evitant l'expansió incontrolada de les ciutats. Reformarem la Llei del Sòl per tal d'incentivar la concertació entre la iniciativa privada i la pública en les actuacions d'urbanització, edificació i rehabilitació, amb una especial atenció amb l'entorn medi ambiental.

3.3. MÉS DEMOCRÀCIA.

Els últims quatre anys la democràcia espanyola ha patit un empobriment, s'han degradat valors essencials per la convivència com el diàleg, el respecte a les minories, la tolerància... L'única ambició del Govern del PP ha estat la gestió econòmica. La Justícia ha esdevingut un instrument d'acció política, els mitjans de comunicació públics s'han posat al servei exclusiu de l'acció del Govern, han augmentat les diferències de tracte entre les diferents Comunitats Autònomes. A Espanya s'ha produït un deteriorament de la qualitat de la democràcia.

Cal la primacia de la política per sobre de la lògica econòmica. Necessitem més i millor democràcia: ens proposem aconseguir-ho amb un projecte dirigit a fer més pròximes les institucions, més transparents les decisions, i més neta la política.

Espanya necessita l'aprofundiment de la democràcia, uns partits polítics més transparents, oberts i participatius, una administració, pròxima, eficient i de qualitat, una justícia, independent, responsable i ràpida, una seguretat entesa com un dret fonamental dels ciutadans i una garantia de les llibertats, i uns mitjans de comunicació públics amb pluralitat, neutralitat i independència.

Mesures:

Proposarem formes concretes de reforma política en la següent línia:

- ➡ Sotmetre les administracions públiques a medicions d'indicadors de qualitat independents.
- ➡ S'establirà un procés parlamentari d'idoneïtat per certs càrrecs institucionals, d'empreses públiques, i altres.
- ➡ Revisarem el Sistema Electoral. Promourem la democràcia paritària i regularem l'elecció directa dels Alcaldes pels ciutadans.
- ➡ Oferirem a la resta de forces polítiques el consens per fixar les línies bàsiques de la política d'Estat en relació a la Justícia, el desenvolupament de l'Estat de les Autonomies, la Política Exterior i la Política anti-terrorista.
- ➡ Retornarem al Parlament el seu paper central en el nostre sistema polític. Per aconseguir-ho proposarem una reforma del Reglament del Congrés dels Diputats.
- ➡ Crearem l'oficina pressupostària del Congrés per avaluar les conseqüències pressupostàries de les mesures legislatives proposades. Aquesta oficina pressupostària també facilitarà informació perquè el legislatiu pugui contrastar la informació pressupostària i econòmica aportada pel govern. Més avaluació i més informació millorarà la qualitat del treball parlamentari, i per tant, millorarà la qualitat de la nostra democràcia.
- ➡ Per recuperar la dignitat de la política promourem una modificació del marc legal dels partits polítics que garanteixi la plena democràcia interna, la participació dels afiliats i un finançament transparent.
- ➡ Promourem mecanismes efectius de control de la despesa electoral dels partits polítics, per augmentar la transparència del finançament de les seves campanyes electorals.
- ➡ Adoptarem Codis de Conducta pel Govern i l'Administració, que seran establerts, amb caràcter públic, pel President del Govern a l'inici de la legislatura.
- ➡ Ens comprometem a impulsar les funcions dels Ajuntaments, com Administració més pròxima al ciutadà, especialment en les àrees d'habitatge, ocupació, educació, serveis socials, d'assistència sanitària i en les Junes Locals de Seguretat, potenciant l'autoritat de l'Alcalde. Ho farem amb acords entre l'Estat, les CCAA i els Municipis, des de l'acceptació dels principis de cooperació i subsidiarietat.
- ➡ Modificarem la legislació de trànsit per dotar a l'Alcalde de mitjans suficients per assegurar l'eficàcia de les sancions imposades en relació amb la circulació urbana, i dotarem a les policies locals de la consideració de policia judicial en delictes menors.
- ➡ Assegurarem, en el context de la reforma del procediment penal, els procediments de justícia ràpida a totes les capitals de província i a les ciutats de més de 50.000 habitants.
- ➡ Aproparem la Justícia al ciutadà a través dels jutges de barri o de proximitat, dotant-los de suports efectius (policia local i de barri reforçada, noves competències als alcaldes de barri, serveis socials professionals) per permetre l'adopció de procediments de justícia ràpida per accidents de trànsit, petita delinqüència, vandalisme, etc.
- ➡ Modificarem el sistema de designació d'advocat d'ofici, perquè, en determinades condicions, el ciutadà pugui escollir l'advocat que el defensi.

- ➡ Atribuïrem als Tribunals Superiors de Justícia de les Comunitats Autònomes la cassació civil i la contenciosa-administrativa respecte de les matèries de competència exclusiva de les pròpies Comunitats.
- ➡ Completarem les transferències de gestió dels mitjans materials i personals de justícia a les Comunitats que encara no les hagin assumit.
- ➡ Ens comprometem a garantir el respecte al pluralisme polític i estem disposats a renunciar a privilegis tradicionals del Govern en relació a la Televisió i Ràdio Públiques. Per això, garantirem el pluralisme informatiu i crearem un Consell Audiovisual, independent del Govern, amb representants socials i professionals que supervisin el Consell d'Administració de RTVE.
- ➡ Proposarem un sistema de seguretat global a nivell federal amb la concepció de la seguretat com un servei públic i un autèntic dret dels ciutadans: acció preventiva, coordinació sobre la base del model d'autoritats, i introducció d'un sistema de participació estable. S'impulsarà un projecte de racionalització i modernització de les forces i cossos de seguretat de l'Estat per adequar-lo a l'estructura federal que proposem en tots els àmbits de l'Administració Pública, donant un especial relleu a les policies més pròximes als ciutadans.

4. Amb el socialisme europeu

Avui, a l'inici de l'any 2000, els socialistes governen a 13 dels 15 països de la Unió Europea. Als països més grans, Alemanya, França, Itàlia i Regne Unit, els governs i els seus presidents o primers ministres són socialistes. Només a Espanya i a Irlanda la socialdemocràcia és a l'oposició i els governs són conservadors.

El socialisme ha revitalitzat el seu suport social i electoral al conjunt de la Unió Europea. Els partits socialistes s'han trobat amb molts ciutadans perquè, tot mantenint els seus valors tradicionals, han renovat les seves idees i els seus programes. La idea de la unificació europea fou impulsada als anys vuitanta per una sèrie de líders com Helmut Schmid, François Mitterrand, Jaques Delors i Felipe González. Ara, els nous líders socialistes, Jospin, Blair, Schröder, D'Alema, des del govern dels grans països de la UE, lideren un moment clau en la Història d'Europa que culminarà amb l'entrada en vigor de l'Euro al Gener del 2002.

Les il·lusions de la ideologia neoliberal han desaparegut. Fa dues dècades l'apoteosi desreguladora, desigualtaria i oposada a tot allò relacionat amb el públic prometia resoldre de forma quasi miraculosa els problemes socials i els desequilibris econòmics de les societats avançades. Avui la fe màgica en el mercat s'ha esvaït. La tendència a l'augment de la desigualtat ha estat especialment acusada als països que han seguit durant molt temps les orientacions de política econòmica neoliberal, i de forma molt assenyalada als Estats Units i Gran Bretanya. La conjunció de programes regressius de reducció d'impostos, especialment favorables als més rics, i de reduccions de programes de redistribució social i d'igualtat d'oportunitats, que han perjudicat especialment als més pobres, ha tingut uns efectes devastadors sobre la cohesió social. L'orientació neoliberal ha agreujat els problemes de desigualtat social, ha eixamplat la distància entre els qui més i els qui menys tenen, i ha agreujat els fenòmens d'exclusió i marginació social.

Pels socialistes, l'objectiu cabdal de l'activitat econòmica és la millora de les condicions de vida de la població. Per això, ens preocupen les tendències cap a nivells més grans de desigualtat. En primer lloc, perquè el sistema econòmic no pot funcionar d'una manera estable amb nivells elevats de desigualtat. I més enllà del que és estrictament econòmic, pels efectes fortament fragmentadors de la societat que tenen la desigualtat i l'exclusió, que poden produir finalment esclatxes greus als sistemes polítics democràtics. Per això, els socialistes a Europa han posat de manifest la seva creença en la igualtat d'oportunitats per a tothom i en una protecció digna per tots els necessitats per part de la societat. Els socialistes hem apostat per una economia moderna que garanteixi el creixement, la competitivitat, la creació d'ocupació. Davant les noves circumstàncies de l'entorn social i econòmic els socialistes i socialdemòcrates han anat adaptant els seus programes i les seves propostes a les noves condicions, per aconseguir anar cada vegada més lluny en els nostres valors tradicionals, fonamentats en la llibertat i la igualtat. En aconseguir que tothom tingui dret a escollir, i que aquest dret sigui efectiu per tots els homes i dones de la societat.

El dret comunitari introdueix com a principi d'organització territorial del poder públic, el principi de subsidiarietat. Aquest, ha de tenir una projecció en l'ordre organitzatiu-competencial intern de cada Estat membre, de manera que garanteixi el desenvolupament efectiu de les potencialitats de la instància local, fonamental per a la revitalització del sistema democràtic. L'Europa del futur ha d'apostar per la proximitat del poder als ciutadans, perquè tot i ser respectuosa amb els Estats que l'han creada es troba innexorablement abocada a fer prevaldre en la seva organització, l'autèntic ordre democràtic: el que va de baix a dalt.

Els governs socialistes a la Unió Europea participen amb força en la construcció europea. Per nosaltres Europa és quelcom més i va més enllà del ritme de les forces del mercat. La integració econòmica (necessària i convenient) ha d'anar acompanyada de més governació política. En els darrers anys, Espanya ha anat perdent espai i influència a la Unió Europea per la incompetència i la manca de perspectiva del govern conservador. Els socialistes volem recuperar la intensitat de participació i la influència a la Unió, mitjançant el compromís actiu per la construcció d'una Europa econòmica i política.

El socialisme també es compromet de manera inequívoca amb la reducció dràstica de la pobresa al món, la gestió adequada del deute extern dels països del Tercer Món i la lluita per la consolidació del sistema democràtic a aquests països. Europa és el primer donant mundial d'ajut. Cal que sota el lideratge dels socialistes a Europa s'impulsin polítiques que trenquin la dependència crònica del Sud respecte del Nord.

Una Europa unida no pot tancar la porta als immigrants. La concepció d'una Europa Social inclou els immigrants com a éssers humans amb drets inalienables. Saber-ho i reconèixer-ho és el camí per assegurar la nostra dignitat com a societat. Els governs socialistes europeus fomenten valors de tolerància i integració als immigrants; quina diferència amb l'actitud reaccionària del govern del PP respecte la Llei d'Estrangeria! Volem que el nostre país s'afegexi a la construcció d'aquest espai de tolerància, respecte, integració i futur en comunitat.

Els socialistes europeus tenim molt a dir davant el canvis que es manifesten amb el fenomen de la globalització. Amb la globalització de la informació, l'economia, el comerç i els moviments de capital s'obren espais d'opunitat completament nous, que permeten iniciatives amb gran capacitat de transformació. Tanmateix, ens inquieten els impressionants moviments de capital financer sense cap mena de control ni marc regulador, que ja han causat crisis financeres. A més, la manca de transparència i de control fa impossible lluitar contra el blanqueig de capitals en els paradisos fiscals. Aquests capitals, procedents de pràctiques corruptes i de fluxos originats en la criminalitat organitzada internacionalment, són veritables càncers per la convivència i per l'ordre democràtic. Calen unes regles de joc adequades per la competència global, convé fer respectar els acords internacionals del comerç i transmetre a les institucions financeres internacionals una nova sensibilitat social, més enllà dels simples raonaments econòmics. La nostra aposta és orientar la globalització per dirigir-la en benefici del progrés humà, al qual hi pugui accedir la gran majoria.

Els governs socialistes treballen perquè els nous avantatges tecnològics, i en particular el desenvolupament de les comunicacions, no esdevinguin nous factors de fractura social, de divisió entre els ciutadans integrats i els no integrats, sinó que serveixi per posar possibilitats reforçades de coneixement, cultura, i participació política a l'abast de tothom. Volem un model europeu de la societat de la informació basat en principis d'ordre democràtic, social, cultural i educatiu, i no dependent d'interessos econòmics i tecnològics.

Europa és una dimensió en la que es juguen i es decideixen molts dels nostres interessos com a país. I, més enllà, moltes de les nostres aspiracions com a éssers humans que volem progressar conjuntament tenen cada cop més una dimensió europea. Per això, volem que un nou govern socialista a Espanya participi activament en la construcció d'aquest espai i en la definició d'unes polítiques que afavoreixin i impulsin a la majoria. Avui a Europa hi ha una gran majoria de progrés. Incorporem-nos-hi.

